

ZASADY I WYTYCZNE

**„W drodze ku coraz większemu
znaczeniu słowa My”**

Duszpasterstwo międzykulturowe
diecezji Rottenburg-Stuttgart

Diözese
ROTTENBURG-
STUTTGART

Papież Franciszek, W drodze ku coraz większemu znaczeniu słowa My, orędzie z okazji 107. Światowego Dnia Migranta i Uchodźcy 2021. Watykan 2021.

HERAUSGEBER: Bischöfliches Ordinariat
der Diözese Rottenburg-Stuttgart

LAYOUT: Werbeagentur know-how, Herrenberg

DRUCK: Bischöfliches Ordinariat
der Diözese Rottenburg-Stuttgart
Abt. Zentrale Verwaltung, Hausdruckerei
Gedruckt auf 100% Recyclingpapier Blauer Engel

BESTELLUNGEN: Bestellplattform
der Diözese Rottenburg-Stuttgart
www.expedition-drs.de

AUFLAGE: 1. Auflage 2023

Spis treści

Przedmowa biskupa	5
Wizja	7
1. 1. Duszpasterstwo międzykulturowe	9
1.1. Historia i wyciągnięte wnioski	10
1.2. Szansa i wyzwanie związane z różnorodnością	11
1.3. Wspólna egzystencja katolicka	13
1.4. Myśli przewodnie	16
2. Duszpasterstwo w innych językach ojczystych	19
Podstawowe przemyślenia	20
2.1. Formy duszpasterstwa w innych językach ojczystych	20
2.2. Współpraca duszpasterska w innych językach ojczystych w innych miejscach w Kościele	26
2.3. Systemy wsparcia duszpasterstwa w innych językach ojczystych	26
3. Struktury odpowiedzialności w duszpasterstwie w innych językach ojczystych	27
3.1. Wspólne kierownictwo parafii katolików posługujących się innymi językami ojczystymi	28
3.2. Struktury współpracy	35

4. Personel duszpasterski	37
Podstawowe przemyślenia	38
4.1. Rozlokowanie personelu	39
4.2. Komunikacja	44
4.3. Rozwój zasobów ludzkich	47
5. Zarządzanie	53
5.1. Placówki duszpasterskie – finanse i przestrzenie	54
5.2. Wspólnoty – finanse i przestrzenie	54
5.3. Parafie katolików posługujących się innymi językami ojczystymi	55
6. Drogi składania skarg w strukturach duszpasterstwa w innych językach ojczystych	63
7. Obowiązki i nadzór biskupi nad duszpasterstwem w innych językach ojczystych	65
8. Dalsze kroki drodze ku coraz większemu znaczeniu słowa My	67

Przedmowa biskupa

Pluralizm kulturowy i religijny odciska piętno na naszym społeczeństwie i naszym Kościele katolickim na całym świecie. Diecezję Rottenburg-Stuttgart stanowi około 380 tys. katolików o narodowości innej niż niemiecka – co daje 22% ogółu katolików w diecezji (stan na 2022 r.). Katolicy władający innymi językami ojczystymi są nie tylko wielojęzyczni, ale i zróżnicowani. Wywodzą się ze 182 różnych nacji i w ten sposób wzbogacają naszą przestrzeń życiową i naszą wiarę swoimi zwyczajami, kulturą pobożności i formami ekspresji religijnej.

Różnorodność, poprzez którą rozpoznaje się jedność w wierze w Jezusa Chrystusa, pozostaje jednak zawsze wyzwaniem, ponieważ *procesy adaptacji*, dokładnie tak jak *procesy akceptacji*, mogą trwać długo i dlatego zawsze wymagają rewizji rzeczywistości duszpasterskiej (realiów). Aby doszło do dialogu między kulturami, należy poważnie potraktować *znaki czasu* (jak w przypadku „Drogi synodalnej”). Bycie Kościołem wspólnotowym wymaga nowych przestrzeni doświadczenia i spotkania, nowych koncepcji i miejsc, szuka *wzajemnej akceptacji mimo odmienności* (Rz 15).

Zrewidowane *wytyczne i dyrektywy dla duszpasterstwa międzykulturowego*. W drodze ku coraz większemu znaczeniu słowa *My Jesteśmy* przede wszystkim wynikiem intensywnej współpracy z katoliczkami/katolikami posługującymi się innymi językami ojczystymi w ciągu ostatnich 15 lat. Jednocześnie tworzą oni ramy dla dalszej współpracy między wspólnotami niemieckojęzycznymi i wspólnotami katolików posługujących się innymi językami ojczystymi.

Życzę, aby wytyczne i dyrektywy mogły przyczynić się do spojrzenia z innej perspektywy, uczenia się od siebie nawzajem, budowania nowych mostów i odwagi w podążaniu nowymi drogami, aby ludzie mogli żyć i przeżywać wiarę w sposób nieskomplikowany, a my abyśmy stawiali się coraz bardziej Kościołem (*communio* – wspólnotą), który nie zamyka się w sobie, ale jest nieustannie otwarty na innych.

Chciałbym serdecznie podziękować wszystkim tym, którzy przyczynili się do opracowania zrewidowanych *wytycznych i dyrektyw dla duszpasterstwa międzykulturowego. drodze ku coraz większemu znaczeniu słowa My.*

+ dr Gebhard Fürst
Biskup

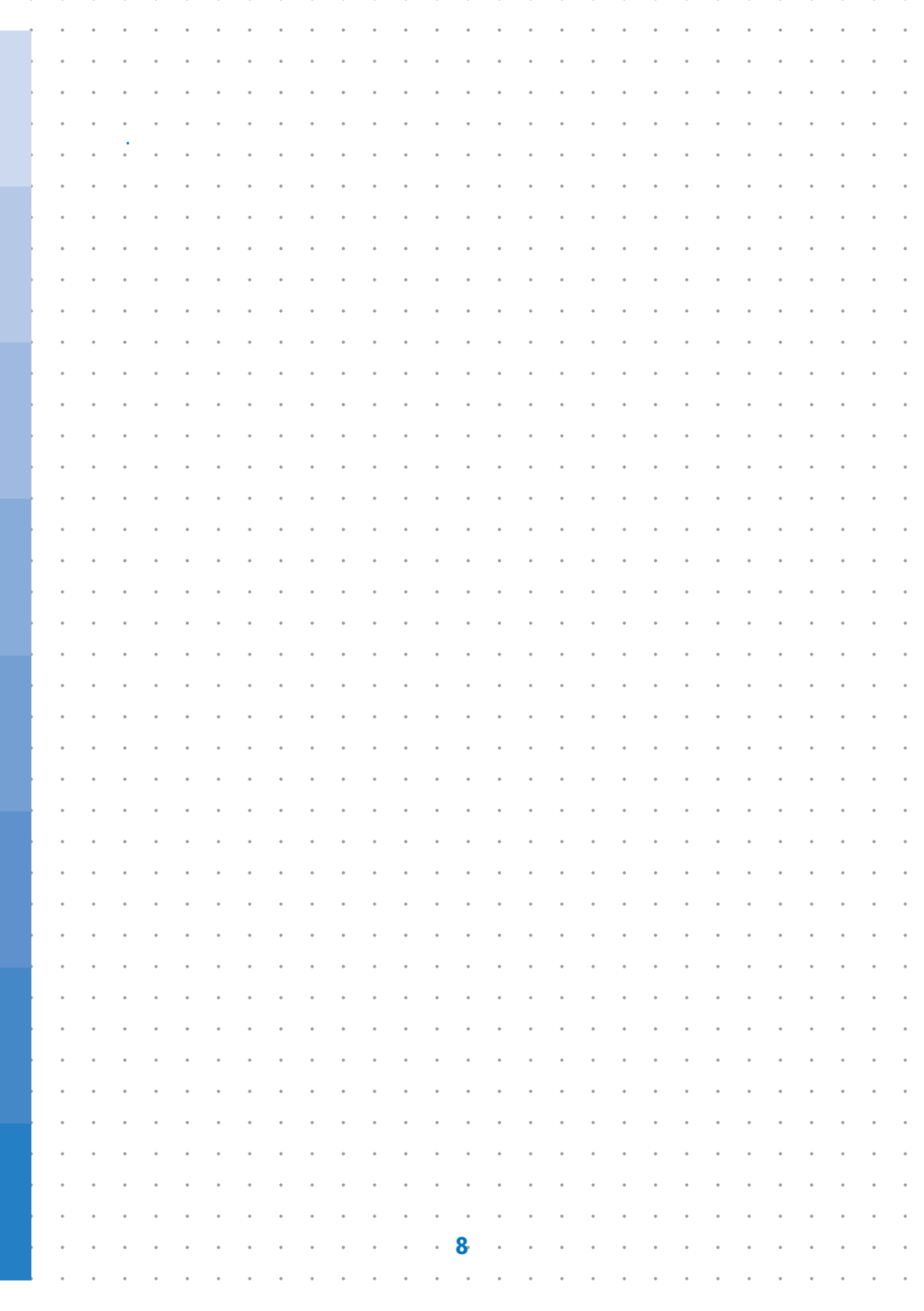
Wizja

Spojrzenie na duszpasterską rzeczywistość pokazuje: W każdym miejscu w Kościele żyją i współdziałają ludzie różnych kultur pochodzenia, duchowości, obrzędów i zwyczajów, kształtując życie Kościoła w naszej diecezji. Jako Kościół mamy prawo, aby dobrze radzić sobie z tą różnorodnością:

- Traktujemy poważnie ewoluującą i rozwijającą się tożsamość każdej osoby i towarzyszymy jej w poszukiwaniu miejsca.
- Jesteśmy przekonani, że każda jednostka jest ważna dla Kościoła.
- Jesteśmy wezwani jako Kościół dla dobra wszystkich ludzi oraz do przeżywania uczestnictwa i dzielenia się.

Kiedy ludzie, mimo wszystkich różnic, doświadczają, że razem tworzą rodzinę (Wj 19, 5-6; 1 P 2, 9-10), wtedy Kościół jest źródłem inspiracji dla przyszłości wartej przeżycia i wspólnej dla wszystkich, jako Lud Boży: „Nie ma już Żyda ani Greka, nie ma niewolnika ani wolnego, mężczyzny ani kobiety; wszyscy bowiem jesteście kimś jednym w Chrystusie Jezusie” (Ga 3,28).

Jako diecezja Rottenburg-Stuttgart przyjmujemy, że Bóg łączy nas – ludzi pochodzących z wielu narodów i kultur. Widzimy siebie jako Kościół w drodze do większej jedności (J 17,21). Jesteśmy przy tym Kościołem stale uczącym się i wciąż wspólnie się rozwijamy. Na podstawie tej wizji widzimy, jak może wyglądać Kościół dnia dzisiejszego i jutra.

1.
DUSZPASTERSTWO
MIĘDZYKULTUROWE

1.1.

Historia i wyciągnięte wnioski¹

Od lat 50-tych XX. wieku duszpasterstwo migranckie i uchodźcze przy udziale tychże osób rozwija się w formie „misji zagranicznych” jako część ogólnego duszpasterstwa diecezjalnego.

Poprzez uczestnictwo w życiu lokalnego Kościoła, nasza diecezja dała nową ojczyznę ludziom, którzy stali się bezdomni z powodu migracji i ucieczki.

W trakcie tworzenia jednostek duszpasterskich misje zostały przekształcone we wspólnoty dla katolików władających innymi językami ojczystymi i przydzielone do jednostek duszpasterskich.

Przez długi czas w Niemczech zakładano, że migracja jest zjawiskiem tymczasowym. Dziś wiemy: Migracja nie ma początku ani końca, ale jest procesem ciągłym. „W wyniku migracji świat staje się domem człowieka”².

Dwa bieguny „wymuszonej ucieczki” i „rosnącej globalnej swobody przemieszczania się” kształtują duszpasterstwo. Pole napięć poszerza się o nową różnorodność rytualną, ponieważ nie wszyscy napływający należą do Kościoła rzymskokatolickiego. Pozostałe obrządki stają się żywą częścią naszego Kościoła. Pojęcie „My” zostaje powiększone o różnorodność ludzi, którzy albo sami wye-migrowali, albo posiadają kilka kultur pochodzenia w wyniku procesów migracyjnych pokolenia ich rodziców lub dziadków. Jest to ważne i ekscytujące wyzwanie dla nas jako Kościoła.

¹ Bardzo szczegółowy wgląd w historię można znaleźć we Wspólnym Stanowisku Konferencji Episkopatu Niemiec i Rady Kościoła Ewangelickiego w Niemczech we współpracy ze Związkiem Kościołów Chrześcijańskich w Niemczech, *Migration menschenwürdig gestalten*, Hanover i Bonn 2021, str. 37-50.

² Scalabrini, Giovanni Battista, *L'Italia all'estero*. Drugi wykład o emigracji wygłoszony w Turynie z okazji Wystawy Sztuki Sakralnej, 1898. cyt. w: Prencipe, Lorenzo: Giovanni Battista Scalabrini, profeta dei migranti, w: *Studi emigrazione/studium migracji*, XLII, nr. 159, 2005, s. 475, w tłumaczeniu T. Raisera: „Migracja jest więc prawem naturalnym [...] jest praktycznie zawsze zasobem ludzkim [...] rozszerza rozumienie 'ojczyzny' [...] i powoduje, że świat staje się ojczyzną ludzi”
Według Tobiasza Keßlera, Scalabrini „już ponad 100 lat temu dostrzegł w zjawisku migracji, poza potrzebą społeczną, ślady Bożego planu zbawienia, którego celem jest połączenie wszystkich ludów w jeden naród” (Keßler, Tobias, *W kwestii współistnienia imigrantów i rodzimych katolików w Niemczech*, w: *Teologia Jednego Świata*. Freiburg 2018, t. 13 *Migracja i ucieczka*, s. 83).

1.2.

Szansa i wyzwanie związane z różnorodnością³

W naszej diecezji ponad 22% katolików posiada inne korzenie kulturowe, a w miastach jest to ponad 50%⁴. Wierni diecezji przeżywają tę różnorodność w parafiach, a także w wielu miejscach kościelnych i doświadczają jej przede wszystkim jako ubogacenia. Wszyscy mogą się od siebie uczyć: Odkrywamy dla siebie nawzajem nowe aspekty bycia chrześcijanami i spotykamy się na wiele sposobów ponad różnicami⁵.

Życie w różnorodności może również prowadzić do napięć. Istnieje ryzyko zwykłej egzystencji obok siebie, czasem nawet egzystencji w opozycji do siebie⁶. Tutaj, my jako Kościół, chcemy pracować nad rozwiązaniami i strategiami.

W tym celu w szeroko zakrojonym procesie oceny naukowej zbadano aktualną sytuację duszpasterstwa międzykulturowego w diecezji, na podstawie doświadczeń parafii dla katolików posługujących się innymi językami ojczystymi i opracowano następujące warianty⁷:

- Być wrażliwym na różnorodność: Język ojczysty stoi tu jako ważny znak tożsamości szukającej swojego miejsca. Pierwszym krokiem ku wrażliwości są przestrzenie do rozmów i spotkań, w których możliwe staje się postrzeganie różnorodności.
- Udana współpraca wymaga zarówno relacji, jak i struktury.
- Duszpasterstwo hybrydowe dostrzega i łączy pragnienie własnej tożsamości z zadaniem wspólnym Kościołem.

³ Jako uzupełnienie można przeczytać rozdział „2.3 Różnorodność – kulturowe wyzwanie 'obcych'” ze wspomnianego wyżej Stanowiska Kościołów ws. Migracji.

⁴ Statystyka kościelna 2021 Diecezji Rottenburg-Stuttgart, (red. Rozdział główny IV - Koncepcja duszpasterska, Diecezja Rottenburg-Stuttgart, Rottenburg, 2022). Dane te odnoszą się do liczby katolików innych narodowości.

⁵ Konferencja Episkopatu Szwajcarii, Na drodze ku duszpasterstwu międzykulturowemu. Ogólna koncepcja duszpasterstwa migranckiego w Szwajcarii, Fryburg 2020. W oparciu o słowa wstępu, s. 3.

⁶ Ibidem

⁷ Hillebrand, Bernd; Werner, Christiane, Raport z badań. Ocena wytycznych dla parafii katolickich posługujących się innym językiem ojczystym w diecezji Rottenburg-Stuttgart, Freiburg 2021.

- Członkowie parafii katolików posługujących się innymi językami ojczystymi nie chcą już być postrzegani jako goście w parafiach i innych miejscach kościelnych, ale chcą uczestniczyć i być częścią.
- Potrzebne są mosty między wspólnotami a wiernymi. I potrzebni są ludzie, profesjonalści i wolontariusze, aby budować te mosty. Badanie pokazało, że to właśnie osoby, których rodzice lub dziadkowie przyjechali do Niemiec, mogą budować te mosty.
- Nabycie kompetencji międzykulturowej, zwłaszcza przez personel (duszpasterski), jest ważną podstawą udanego współżycia.
- Międzykulturowość potrzebuje znaków, chce być doświadczana i widoczna.⁸

Oprócz wniosków z wyżej wymienionego raportu z badań, diecezja przyglądała się również temu, jak Kościół musi się zmienić w procesie „Kościół w jednym miejscu - Kościół w wielu miejscach”. Wynikające z tego priorytety diecezjalne, jak również dalsze ustalenia stanowią podstawę niniejszych Wytycznych i Dyrektywy Duszpasterstwa Międzykulturowego.

Diecezja stara się wypełnić zadanie bycia Kościołem w jedności i różnorodności. Duszpasterstwo międzykulturowe nie tylko umożliwi udział katolików posługujących się innymi językami ojczystymi we wszystkich instytucjach kościelnych i zapewnia struktury duszpasterstwa w innych językach ojczystych. Pozostawia też miejsce na nowe, które nie jest ani jednym, ani drugim.

⁸ W oparciu o opcje wymienione w raporcie z badań, s. 79-84. Dla lepszej czytelności słowa obce zostały zastąpione niemieckimi opisami.

1.3.

Wspólna egzystencja katolicka

1.3.1.

Wspólna przestrzeń duszpasterska

W przestrzeni duszpasterskiej wspólnoty, ale także we wszystkich innych przestrzeniach duszpasterskich, żyją razem ludzie pokonujący najróżniejsze drogi życia. Bardzo różne powody prowadzą ich lub ich przodków z różnych regionów Niemiec, Europy oraz z innych kontynentów i obszarów kulturowych do diecezji. Wszyscy razem tworzą wspólnoty lub odnajdują się w szerszych przestrzeniach duszpasterskich. Ta różnorodność znajduje również odzwierciedlenie w personelu duszpasterskim.

Wspólnym powołaniem, zadaniem i odpowiedzialnością wszystkich pracowników etatowych i wolontariuszy we wspólnej przestrzeni duszpasterskiej jest głoszenie Ewangelii, wspólne jej przeżywanie i kształtowanie właściwego uczestnictwa ze wszystkimi ludźmi w danym miejscu.

1.3.2.

Różnorodność – ochrona i docenianie różnych tożsamości

W tradycji katolickiej jedność i różnorodność nie oznaczają sprzeczności (zob. także Wizja).

Ważnym wyrazem tej różnorodności jest język. Własny język ojczysty jest wskazany w raporcie z badań⁹ jako ważny znak tożsamości każdego człowieka wśród różnorodności wiernych. Ważną rolę odgrywa również wymiar pielęgnowania tradycji. Służy jako punkt orientacyjny i wzmacniający, zwłaszcza gdy zmieniają się sytuacje życiowe. Zmiany i rozwój własnej tożsamości w kontekście migracji zasługują na wysokie uznanie i szacunek.

Zadaniem duszpasterskim jest więc z jednej strony zapewnienie wszystkim katolickim chrześcijanom, także tym, którzy są zakorzenieni w języku i kulturze niemieckiej, możliwości przeżywania, pielęgnowania i rozwijania własnej

⁹ Na temat znaczenia języka zob. Hillebrand, Werner, op. cit. s. 38 i nast. oraz s. 79 i nast.

tożsamości kulturowej i religijnej. Opowiadamy się za duszpasterstwem, które poważnie traktuje tożsamość wszystkich wierzących, a więc także katolików posługujących się innymi językami ojczystymi. Z drugiej strony zadaniem duszpasterskim musi być to, aby wszyscy ludzie, czy to o różnym, czy o tym samym pochodzeniu kulturowym, spotykali się ze sobą i wzajemnie się ubogacali. W trakcie spotkań należy przekazywać, iż każda indywidualna forma ekspresji i wiary jest ceniona. „Kultura akceptacji” oznacza: To co wnosisz uzupełnia i wzbogaca mnie¹⁰.

Taka postawa rośnie tam, gdzie pojawia się wspólny fundament naszej wiary – Ewangelia.

1.3.3.

Duchowość jedności i różnorodności

Duszpasterstwo międzykulturowe żyje z duchowości jedności i różnorodności. Różne obrazy z Biblii dają nam impulsy, jak jedność i różnorodność mogą być rozumiane i kształtowane z duchowego centrum.

Pielgrzymujący Lud Boży

Bóg gromadzi wiernych pochodzących z wielu narodów i kultur, aby razem podróżowali po tym świecie, ku wspólnocie czasów ostatecznych. Ludzie w drodze to my wszyscy, bo „Ale spodobało się Bogu uświęcać i zbawiać ludzi nie pojedynczo, poza wszelkimi wzajemnymi więziami, lecz uczynić ich jednym ludem, uznającym Go w prawdzie i służącym Mu w świętości” (Lumen Genitum 9).

Począwszy od narracji biblijnych do różnorodnych świadectw wiary w historii i teraźniejszości, nasze powołanie jako Kościoła nie polega na pozostawianiu w osiedleniu, ale na byciu pielgrzymem. Dla duchowości Ludu Bożego znajdującego się w drodze oznacza to: Wyruszać w drogę, iść razem, współpracować, wychodzić naprzeciw, towarzyszyć i ufać.

Duchowość wspólnoty¹¹

¹⁰ Gaetano Parolin, *La cultura del riconoscimento*, „L'Emigrato”, 5, Piacenza 1996, s. 11-12.

¹¹ Jan Paweł II: Encyklika „Nuovo millennio uneunte”, Watykan 2001, p. 439.

II. Sobór Watykański widzi Kościół jako Communio, „wspólnotę w Chrystusie”. Jako Kościół jesteśmy jednym ludem Bożym, jednym ciałem Chrystusa, dlatego możemy być sakramentem (znakiem i narzędziem)¹² jedności między Bogiem a ludźmi oraz w rodzinie ludzkiej¹³.

Biblijny obraz Ciała Chrystusa opisuje, w jaki sposób Communio może być przeżywana przez wszystkich: Różni nas język, pochodzenie kulturowe, duchowość i status społeczny. A jednak jesteśmy Ludem Bożym, zjednoczonym w Chrystusie. Samo rozumienie Kościoła jako Communio określa także ducha, w jakim spotykamy się ze sobą:

- we wzajemnym poszanowaniu wartości¹⁴,
- we wzajemnym zaufaniu i pewności siebie,
- w słuchaniu i szanowaniu siebie nawzajem,
- we wzajemnym zrozumieniu i zgodzie¹⁵,
- we wzajemnej odpowiedzialności za siebie.

Różnorodność, a jednak jedność

Jeden Bóg w sobie jest różnorodny: Spotyka nas jako Stwórca, w Jezusie jako doskonała miłość i oddanie, a w Duchu Świętym jako odnawiająca moc i żywa rzeczywistość. W ten sposób można także rozumieć i przeżywać różnorodność w Kościele.

Stoimy przed zadaniem wzmocnienia wspólnego fundamentu duchowego. Ponieważ jako ludzie zakorzenieni w wierze możemy się spotkać na głębszym poziomie. Z czujną ciekawością postrzegamy różne wpływy kulturowe, a zwłaszcza religijne, jako ubogacenie i doświadczamy, że wyrasta z nich coś wspólnego i większego.

¹² „Kościół w Chrystusie jest niejako sakramentem, czyli znakiem i narzędziem najbardziej intymnego zjednoczenia z Bogiem i jedności całego rodzaju ludzkiego” Lumen Genitum 1

¹³ Więcej na temat duchowości wspólnoty i duszpasterstwa Trójcy Świętej zob. Tassello, Giovanni Graziano, w: Migranci, posłańcy wspólnoty, Todi 2015, s. 64 i nast.

¹⁴ Uzupełnieniem innych postaw jest proces diecezjalny „Kościół na miejscu – Kościół w wielu miejscach”: Ufać, pozwalać, oczekiwać, szanować wartości.

¹⁵ Zob. raport z badań Hillebrand, Werner, s. 84 „Te siedem opcji można podsumować hasłem 'zrozumienie i mediacja', ponieważ podstawą jakiegokolwiek współpracy jest zrozumienie praktyk, które wyrosły w różny sposób i jednocześnie przekazywanie różnych poglądów i uzasadnień.”

1.4.

Myśli przewodnie

1.4.1.

Włączenie i uczestniczenie

Skład naszej społeczności i Kościoła w diecezji Rottenburg-Stuttgart stał się bardziej złożony. Jeśli już w grupie jednorodnej językowo i kulturowo spotykamy się z bardzo różnymi ekspresjami religijnymi i obrazami kościelnymi, to poprzez imigrację doszły i dochodzą do tego liczne formy. Chcemy realizować integrację i uczestnictwo w taki sposób, aby chrześcijanie z różnych środowisk spotykali się i ubogacali wzajemnie na równych prawach.

W tym celu należy zrewidować i rozwinąć struktury i regulacje, tak aby jeszcze bardziej odpowiadały one zapotrzebowaniu na uczestnictwo i pełne szacunku współdziałanie.

1.4.2.

Zaangażowanie

Poprzez chrzest i bierzmowanie chrześcijanie doświadczają powołania, a zarazem umocnienia i zachęty do angażowania się.

Jeśli każdy człowiek może rozwijać się także w oparciu o swoją historię pochodzenia, ze swoimi potrzebami i talentami (= charyzmatami), wówczas pojawia się zaangażowanie międzykulturowe. Poprzez osoby zaangażowane międzykulturowo Kościół zbliża się do różnorodnych światów ludzkiej egzystencji. Osoby zaangażowane mogą eksperymentować w nowych dziedzinach i doświadczać poczucia własnej skuteczności.

Wspólne zaangażowanie tworzy przestrzeń do spotkania i relacji oraz wzmacnia międzykulturową wspólnotę.

1.4.3.

Rozwijanie kompetencji międzykulturowych

Do nawiązania kontaktu i budowania relacji potrzebne jest wrażliwe postrzeganie różnic i odmienności. Wiedza o sobie nawzajem i o tym, jak komuni-

kacja może się udać ponad granicami kulturowymi lub społecznymi, może być wyuczona i wyćwiczona. Ścisłe z tym związana jest umiejętność refleksji nad własnymi stereotypami, przełamywania ich i czynienia wniosków użytecznymi dla społeczności. Miejsca nauki i zdobywania doświadczeń w zakresie uczenia się międzykulturowego są tworzone w ramach kształcenia i doskonalenia pracowników etatowych i wolontariuszy.

1.4.4.

Bycie Kościołem diakonijnym

„Co chcesz, abym ci uczynił?”, pyta Jezus niewidomego szukającego uzdrowienia (Łk 18,41). Kształtujemy Kościół z orientacją na ludzi i ich potrzeby. W ten sposób odpowiadamy na główną intencję II. Soboru Watykańskiego: „Radość i nadzieja, smutek i udręka ludzi współczesnych, zwłaszcza ubogich i strapionych wszelkiego rodzaju, są także radością i nadzieją, smutkiem i udręką uczniów Chrystusa” (Gaudium et Spes 1). Oznacza to także nie tylko kształtowanie duszpasterstwa w granicach wspólnoty, ale także pójście wszędzie tam, gdzie ludzie potrzebują naszego wsparcia. Duszpasterstwo kategoriałne uzupełnia działalność diakonijną Kościoła; ważne jest, aby być w kontakcie z odpowiedzialnymi, aby uczyć się, tworzyć sieć i wspierać to, co się tam robi dla ludzi.

Aby wypełnić tę misję, my - jak nasz patron diecezji, św. Marcin – dzielimy się posiadanymi zasobami, aby stały się one owocne dla wszystkich, bo w ten sposób zbliżamy się do Chrystusa.

1.4.5.

Orientacja na człowieka jako jednostkę

Nawet, gdy w dalszej części mowa jest o wspólnotach i zgromadzeniach, na podstawie procesów diecezjalnych stało się to jasne: W centrum działalności Kościoła znajduje się pojedynczy człowiek, jego życie i wiara. Nasze duszpasterstwo musi być ukierunkowane na człowieka; w tym celu dokonuje się przeglądu i dalszego rozwoju koncepcji duszpasterstwa.

1.4.6.

Przewycięzanie niepewności i uprzedzeń

Lęk przed tym, co obce, może być też wzmacniany obawą przed utratą własnej tożsamości. Postawy, które z tego wynikają to odrzucenie i silne rozgraniczenie. Ci, którzy wyraźnie widzą i zastanawiają się nad własnym lękiem przed utratą tożsamości, mogą na niego reagować i działać inaczej.

1.4.7.

Brak miejsca dla ksenofobii i rasizmu

Doświadczenie bycia Kościołem razem wzmacnia naszą wrażliwość na każdą formę ksenofobii i rasizmu. Duszpasterstwo międzykulturowe tworzy klimat wzajemnej akceptacji. Wspiera przewycięzanie uprzedzeń i potępia odrzucanie ludzi, zarówno w sposób ukryty, jak i otwarty. W ramach naszych wymian poglądów i spotkań z ludźmi dowiadujemy się, gdzie czują się oni wykluczeni, pokrzywdzeni lub dyskryminowani. Traktujemy tę informację zwrotną jako okazję do przemyślenia i zmiany własnego zachowania.

1.4.8.

Bycie Kościołem misyjnym

Ludzie przeżywający przełomy w swoim życiu szukają punktów orientacyjnych. Nasza misja dla ludzi to również zadanie ochrony. Oferta duszpasterstwa w innym języku ojczystym ma charakter misyjny i może przyczynić się do pomyślnej orientacji w zmienionych warunkach. Z drugiej strony doświadczamy, że żywe świadectwa wiary emanujące od ludzi z innych kultur pochodzenia są poruszające i inspirujące dla członków diecezji.

2.
DUSZPASTERSTWO W INNYCH
JĘZYKACH OJCZYSTYCH

Podstawowe przemyslenia

Duszpasterstwo w innych językach ojczystych jest częścią ogólnego duszpasterstwa diecezji Rottenburg-Stuttgart. Dzieje się to nie tylko we wspólnotach katolików władających innymi językami ojczystymi¹⁶, ale także w innych miejscach w Kościele. Autonomia i współpraca to dwa filary tego duszpasterstwa, to wyzwanie i zadanie. Dlatego potrzebne są odpowiednie struktury, które umożliwiają zarówno: przestrzenie spotkań międzykulturowych, jak i przestrzenie na potrzeby własne.

Duszpasterstwo w innych językach ojczystych jest rozpoznawalne po ofercie odpowiadającej na potrzeby wiernych. Realizuje się ona w podstawowych procesach Kościoła: liturgia, martyria, diakonia i koinonia. W tych ofertach szczególnie ważny jest język ojczysty i kultywowanie własnej tradycji wiary. Nie są one uzupełnieniem, ale początkowo podstawą i punktem ciężkości duszpasterstwa w innych językach ojczystych. Pod tym względem stanowi ono odrębne duszpasterstwo obok duszpasterstwa niemieckojęzycznego. Diecezja uznaje ją za podstawową potrzebę wiernych, świadomie ją wspiera i promuje.

W ramach ogólnego duszpasterstwa diecezji, w duszpasterstwie w innych językach ojczystych stosuje się wszystkie przepisy i pojęcia obowiązujące w dziedzinie zgromadzeń i duszpasterstwa, o ile nie ma własnych przepisów.

2.1.

Formy duszpasterstwa w innych językach ojczystych

Sytuacja poszczególnych grup językowych i kulturowych w diecezji jest bardzo różnicowana w zależności od ich składu i zależy od następujących czynników:

- sytuacja lokalna,
- sytuacja społeczno-kulturowa,

¹⁶ Termin wspólnoty katolików posługujących się innymi językami ojczystymi jest terminem stałym i dlatego nie podlega zasadom pisowni gender.

- czas migracji,
- rozumienie Kościoła i wspólnoty,
- podział miasto/wieś,
- grupa językowa składająca się z jednej lub więcej narodowości,
- proporcja w stosunku do ogólnej liczby katolików.

Te różne sytuacje przynoszą różne potrzeby dla wierzących. Dlatego potrzebne są inne podejścia i formy duszpasterstwa w innych językach ojczystych.

2.1.1.

Placówki duszpasterstwa katolików posługujących się innymi językami ojczystymi

2.1.1.1.

Zasada

- (1) Placówki duszpasterstwa to miejsca, w których czasowo mieszka lub jest zakwaterowana większa grupa katolików innych języków ojczystych.
- (2) Potrzebę utworzenia placówki duszpasterstwa określa parafia lub dekanat i zgłasza do Ordynariatu Episkopatu.
- (3) Placówki duszpasterskie nie posiadają samodzielnego statusu prawnego, ale obowiązują w nich następujące ramy.

2.1.1.2.

Przynależność

- (1) Duszpasterstwo odnosi się do grupy osób, w stosunku do których stwierdzono potrzebę.
- (2) Jednostka decyduje o przynależności do miejsca duszpasterstwa.

2.1.1.3.

Delegowanie kapelanów

- (1) Po zbadaniu potrzeby, Ordynariat Episkopatu wysyła duszpasterza innego języka ojczystego z tymczasowym częściowym przydziałem do placówki duszpasterskiej.

- (2) Delegowanie duszpasterza może być przedłużane tak długo, jak długo w danej placówce duszpasterskiej zbiera się odpowiednia grupa osób.

2.1.1.4.

Przeniesienie do wspólnoty

Jeśli perspektywa wiernych przechodzi w kierunku stałego pobytu, sensowne może okazać się przeniesienie do wspólnoty.

2.1.2.

Wspólnoty katolików posługujących się innymi językami ojczystymi

2.1.2.1.

Zasada

- (1) Jeśli wierni danej grupy językowej są aktywni jako zespół przez dłuższy czas, ich pobyt staje się stabilny i organizują się w sposób trwały, mogą zostać uznani za wspólnotę.
- (2) Przewiduje się wspólnoty dla tych grup językowych, dla których w diecezji lub w danym miejscu albo w rozsądnej bliskości nie ma ustanowionych wspólnot dla katolików innych języków ojczystych.
- (3) Wniosek o uznanie za wspólnotę składa w diecezji parafia i dekanat.
- (4) Wspólnoty nie posiadają samodzielnego statusu prawnego; ale obowiązują w nich następujące ramy.

2.1.2.2.

Przynależność

- (1) Wspólnoty nie są ograniczone terytorialnie.
- (2) O przynależności do wspólnoty decyduje każdy człowiek.
- (3) Wspólnoty są częścią parafii, w której odbywają się nabożeństwa.

2.1.2.3.

Kierownictwo

- (1) Wspólnoty powołują w ramach zgromadzenia wspólnoty grupę zarządzającą składającą się z co najmniej trzech osób. Są to osoby do kontaktów ze społecznością i przedstawiciele na zewnątrz przez trzy lata. Misja ta może być przedłużona jeden raz.
- (2) Wspólnota Rad Parafialnych (niem. KGR) parafii, w której wspólnota odprawia swoje nabożeństwa, powołuje członka wspólnoty jako stałego uczestnika z głosem doradczym (zgodnie z § 51 ust. 3 Ustroju Parafii (niem. KGO)).
- (3) Wspólnotom można przydzielić kapelana na zasadzie częściowego przydziału.
- (4) Jeśli nie zostanie utworzona grupa kierownicza, proboszcz parafii lub dusz pasterz wiernych posługujących się innym językiem ojczystym zaprasza członków wspólnoty na zebranie przynajmniej raz na dwa lata.

2.1.2.4.

Przekształcenie w parafię katolików posługujących się innymi językami ojczystymi

Jeśli wspólnota osiągnie wymaganie do utworzenia parafii dla katolików posługujących się innymi językami ojczystymi (niem. GKaM), może poprosić biskupa o jej utworzenie.

2.1.3.

Parafie katolików posługujących się innymi językami ojczystymi

2.1.3.1.

Utworzenie

Biskup diecezji może utworzyć parafie dla katolików posługujących się innymi językami ojczystymi (niem. GKaM) według grup językowych.

Warunkami wstępnymi dla utworzenia są:

- społeczność zdolna do utworzenia wspólnoty w ramach grupy językowej,
- możliwość wykonywania praw i obowiązków parafii dla katolików innych języków ojczystych.

Zgromadzenie podlega najwyższemu kierownictwu biskupa (por. § 3 Ustroju Parafii (niem. KGO)).

Prowadzi ją kapłan wraz z Radą Duszpasterską (por. 3.1.2.).

Parafia jest tworzona na terytorium określonym w dekrete.

Parafia otrzymuje nazwę patrona.

Parafia jest ustanowiona w formie prawnej *missio cum cura animarum* zgodnie z PMC 33, § 2¹⁷.

Otrzymuje ona status prawny quasi-parafii zgodnie z c. 516 § 1 CIC.

2.1.3.2.

Przynależność

Katolicy, którzy spełniają kryteria przynależności, należą do parafii katolików posługujących się innymi językami ojczystymi:

(1) *Przynależność językowa*

Celebrowanie liturgii we własnym języku ojczystym jest ważnym elementem procesu wiary. Katolicy należą do parafii katolików posługujących się innymi językami ojczystymi zgodnie z ich grupami językowymi. Ponieważ przynależność językowa jest kryterium „miękkim”, potrzebne są dalsze, weryfikowalne kryteria.

(2) *Obywatelstwo*

Katolicy posługujący się innymi językami ojczystymi należą do parafii dla katolików innych języków ojczystych, zgodnie z ich obywatelstwami

(3) *Terytorium*

Katolicy posługujący się innymi językami ojczystymi należą do parafii katolików innych języków ojczystych, na terenie której mają swoje miejsce zamieszkania, a w przypadku braku miejsca zamieszkania - miejsce stałego

¹⁷ Papież Paweł VI, *Motu proprio Pastoralis Migratorum cura*, Watykan 1969.

pobytu (por. § 5 ust. 4 Ustroju Parafii (niem. KGO)). Bez znaczenia jest cel i czas trwania pobytu („Nemo est” IV nr 33 § 2)¹⁸. Przynależność do parafii zamieszkania pozostaje bez zmian.

(4) *Zapis*

Katolicy, którzy nie spełniają kryteriów 2.1.3.2. (2) obywatelstwo lub 2.1.3.2. (3) terytorium mogą zostać członkiem wspólnot dla katolików posługujących się innymi językami ojczystymi w wyniku zapisu. Rodzice mogą zapisać swoje niepełnoletnie dzieci do 14 roku życia (wiek dojrzałości religijnej). Od 15 roku życia niepełnoletnia młodzież zapisuje się samodzielnie. Wierny może odwołać ten zapis poprzez złożenie oświadczenia. Zapisanie się do więcej niż jednej parafii katolików posługujących się innymi językami ojczystymi nie jest możliwe.

2.1.3.3.

Prawa i obowiązki członków parafii katolików posługujących się innymi językami ojczystymi

(1) *Prawo do głosowania*

Wszystkie osoby, które ukończyły 16 lat i są uprawnione do głosowania a zgodnie z punktem 2.1.3.2. Do głosowania w wyborach do Rady Duszpasterskiej uprawnieni są katolicy należący do parafii katolików posługujących się innymi językami ojczystymi. Same wybory reguluje odpowiednia ordynacja wyborcza. Nie ma to wpływu na prawo do głosowania w parafii zamieszkania.

(2) *Przyjmowanie sakramentów*

Członkowie parafii katolików posługujących się innymi językami ojczystymi ojczystych mogą swobodnie zwracać się do proboszcza parafii dla katolików innych języków ojczystych lub proboszcza parafii przy przyjmowaniu sakramentów, w tym sakramentu małżeństwa.¹⁹

¹⁸ Kongregacja Biskupów, Instrukcja, De pastorali migratorum cura („Nemo est”), Watykan 1969.

¹⁹ Zgodnie z PMC 39,3

2.2.

Współpraca duszpasterska w innych językach ojczystych w innych miejscach w Kościele

Duszpasterstwo katolików posługujących się innymi językami ojczystymi nie odbywa się tylko w placówkach duszpasterskich, we wspólnotach i w parafiach katolików posługujących się innymi językami ojczystymi. Jako część ogólnego duszpasterstwa znajduje swoje miejsce w wielu innych obszarach duszpasterskich diecezji.

Wszystkie miejsca w Kościele przyjmują perspektywę międzykulturową, otwierają przestrzeń międzykulturowe, w których mogą powstawać nowe rzeczy i wspierają oferty placówek duszpasterskich, wspólnot i parafii dla katolików innych języków ojczystych poprzez ścisłą z nimi współpracę. Współpraca taka jest pożądana i rozwijana w zakresie pracy z młodzieżą, pracy wychowawczej, duszpasterstwa katedralnego, Caritas, wspólnot duchowych, stowarzyszeń i innych.

Ponadto wszystkie organizacje kościelne sprawdzają swoje oferty pod kątem kompatybilności i w razie potrzeby same opracowują nowe oferty, które są atrakcyjne i dostępne także dla katolików posługujących się innymi językami ojczystymi. Jeśli te oferty zostały zredagowane w innym języku ojczystym, kapelani innych języków ojczystych są do dyspozycji jako partnerzy do współpracy.

Wspólnie poszukuje się i ożywia sposoby długofalowej współpracy na poziomie jednostek duszpasterskich, dekanatu i diecezji z jej instytucjami.

2.3.

Systemy wsparcia duszpasterstwa w innych językach ojczystych

Dostępne są wystarczające szkolenia i systemy doradztwa (diecezjalnego), aby wspierać duszpasterstwo w innych językach ojczystych i zapewnić realizację zasad przewodnich i wskazówek.

3.
STRUKTURY ODPOWIEDZIALNOŚCI
W DUSZPASTERSTWIE W INNYCH
JĘZYKACH OJCZYSTYCH

3.1.

Wspólne kierownictwo parafii katolików posługujących się innymi językami ojczystymi

3.1.1.

Pełnomocnictwo parafii katolików posługujących się innymi językami ojczystymi

W każdej parafii ma powstać Rada Duszpasterska (niem. PaR) dla katolików posługujących się innymi językami ojczystymi. Jest to organ przedstawicielski parafii katolików posługujących się innymi językami ojczystymi zgodnie z niniejszą ordynacją.

3.1.2.

Zadania Rady Duszpasterskiej

- (1) Rada duszpasterska wraz z proboszczem prowadzi wspólnotę katolików posługujących się innymi językami ojczystymi Służy ona do wypełniania zadań parafii katolików posługujących się innymi językami ojczystymi (§ 1 Ustroju Parafii (niem. KGO)) i wraz z proboszczem ponosi odpowiedzialność za zgromadzenie i misję wspólnot dla katolików posługujących się innymi językami ojczystymi. Zapewnia, że parafia będzie mogła ciągle wypełniać swoje zadanie bycia znakiem i narzędziem zbawczego dzieła Boga w Jezusie Chrystusie. Podejmuje decyzje niezbędne do wypełniania zadań parafii dla katolików posługujących się innymi językami ojczystymi i odpowiada za ich realizację. Należy przy tym wziąć pod uwagę sugestie, życzenia i skargi wspólnoty katolików posługujących się innymi językami ojczystymi.
- (2) Rada Duszpasterska dąży do tego, aby zadania Kościoła i jego działalność w społeczeństwie były dzielone w ścisłej współpracy między proboszczem a parafianami.
- (3) Rada Duszpasterska wspiera rozwój różnorodnych talentów i powołań parafian. Inicjuje i towarzyszy procesom rozwoju oraz stwarza odpowiednie warunki ramowe dla działalności duszpasterskiej pracowników etatowych i wolontariuszy.

- (4) Rada Duszpasterska wspiera tworzenie, zaangażowanie i tworzenie sieci grup i projektów, ugrupowań i wspólnot w parafii dla katolików innych języków ojczystych. Przekazuje zadania i obszary odpowiedzialności (także komisjom specjalistycznym, zob. §§ 37, 39 i 40 niem. KGO) oraz umacnia świadomość i postrzeganie wspólnej odpowiedzialności i współpracy wszystkich parafia dla katolików posługujących się innymi językami ojczystymi.
- (5) Rada Duszpasterska promuje kontakty między wspólnotą katolików posługujących się innymi językami ojczystymi a parafią oraz instytucjami kościelnymi znajdującymi się w przestrzeni społecznej parafii. Wspiera ona współpracę i tworzenie sieci różnorodnych działań Kościoła na miejscu, także z partnerami ekumenicznymi i społecznymi.
- (6) Przed nowym powołaniem wspólnoty katolików posługujących się innymi językami ojczystymi, Rada Duszpasterska składa ordynariuszowi biskupa sprawozdanie z sytuacji lokalnej. Raport ten powinien być uzupełniony o stanowisko Dziekana.

3.1.3.

Pozycja i odpowiedzialność Proboszcza²⁰

- (1) Proboszcz w imieniu biskupa kieruje parafią katolików posługujących się innymi językami ojczystymi. Kieruje on parafią katolików posługujących się innymi językami ojczystymi w raz z Radą Duszpasterską. Wszystkie istotne kwestie i sprawy przedkłada Radzie Duszpasterskiej do dyskusji i decyzji. Kierownictwo parafii katolików posługujących się innymi językami ojczystymi ma charakter kooperacyjny i partycypacyjny. Proboszcz jest szczególnie odpowiedzialny za jedność zgromadzenia katolików innych języków ojczystych z biskupem oraz za jedność samej parafii katolików posługujących się innymi językami ojczystymi (koinonia), jak również za
 - a) głoszenie Orędzia Zbawienia (*martyria*),
 - b) sprawowanie liturgii i udzielanie sakramentów (*liturgia*),
 - c) wypełnianie przykazania miłości (*diakonia*).

²⁰ Zob. też § 19 niem. KGO.

Szczególne odpowiedzialności Proboszcza spoczywa na kapłanach i diakonach powołanych do parafii, jak również na kobietach i mężczyznach parafii katolików posługujących się innymi językami ojczystymi do posługi duszpasterskiej we wspólnocie.

- (2) Proboszcz jest z urzędu przewodniczącym Rady Duszpasterskiej. Jeżeli w parafii katolików posługujących się innymi językami ojczystymi została wyznaczona osoba do kontaktów duszpasterskich, proboszcz może przekazać jej pewne zadania jako przewodniczącemu, bez uszczerbku dla jej ostatecznej odpowiedzialności, w szczególności na mocy ust. 4 i 5 oraz § 45 ust. 1 niem. KGO. Czyniąc to, osoba do kontaktów duszpasterskich respektuje rolę i prawa wybranego przewodniczącego (wybranych przewodniczących). Przedkłada on wszystkie istotne sprawy życia wspólnotowego Radzie Duszpasterskiej do dyskusji i decyzji.
- (3) Zgodnie z c. 517 § 2 CIC, biskup może mianować przedstawiciela parafii dla katolików posługujących się innym językiem ojczystym. Przedstawiciel parafii respektuje rolę i prawa wybranego przewodniczącego. Przedkłada on/ona wszystkie istotne sprawy życia wspólnotowego Radzie Duszpasterskiej do dyskusji i decyzji.
- (4) O ile rozciąga się szczególna odpowiedzialność Proboszcza (ust. 1 zdanie 5), prawnie skuteczne uchwały mogą być podejmowane tylko w porozumieniu z nim. Jeśli proboszcz zgłasza przeciwko wnioskowi z tego obszaru lub wstrzyma się od głosu, uchwała Rady Duszpasterskiej nie może nabrać mocy prawnej. Proboszcz ma jednak prawo w ciągu tygodnia od podjęcia uchwały złożyć pisemne oświadczenie o wyrażeniu zgody na działanie z mocą wsteczną. W przypadku niepodjęcia prawnie skutecznej uchwały z powodu odmowy wyrażenia zgody przez proboszcza, Rada Duszpasterska może zgłosić sprzeciw, jeżeli uzna, że nie zostały spełnione wymogi określone w ust. 1 zdanie 5. W tym celu, co najmniej jedna trzecia członków musi złożyć pisemny wniosek o zwołanie posiedzenia w tej sprawie w ciągu drugiego tygodnia po podjęciu uchwały. Posiedzenie należy odbyć w ciągu czterech tygodni. § 50 ust. 3 Ustroju Parafialnego (niem. KGO) nie ma tutaj zastosowania. Jeżeli w

trakcie tego posiedzenia nie dojdzie do porozumienia w sprawie, należy zwrócić się do dziekana lub jego zastępcy o podjęcie mediacji zgodnie z § 84 ust. 1 Ustroju Parafialnego (niem. KGO). Jeśli i tu nie dojdzie do porozumienia, sprawa zostanie przekazana do decyzji episkopalnej władzy nadzorczej.

- (5) Proboszcz musi sprzeciwić się uchwałom Rady Duszpasterskiej, które jego zdaniem naruszają prawo kościelne lub świeckie. Może on zgłosić sprzeciw wobec uchwał, jeżeli po dokładnym zbadaniu, wykonanie uchwały może wywołać szkodliwe skutki dla Kościoła lub kościelnych osób prawnych. Sprzeciw musi być wniesiony do Rady Duszpasterskiej niezwłocznie, najpóźniej w ciągu tygodnia od powzięcia wiadomości o uchwale. Skutkiem jest zawieszenie. Ponowne rozpatrzenie sprawy nastąpi nie później niż w ciągu czterech tygodni od podjęcia uchwały. W przypadku braku porozumienia prosi się dziekana lub jego zastępcę o mediację zgodnie z § 84 ust. 1 Ustroju Parafialnego (niem. KGO). Jeśli i tu nie dojdzie do porozumienia, sprawa zostanie przekazana do decyzji episkopalnej władzy nadzorczej.
- (6) Przepisy ust. 4 i 5 stosuje się również do uchwał komisji duszpasterskiej (§ 34) niem. KGO i komisji przedmiotowych (§ 37) niem. KGO. Jeśli nie dojdzie do porozumienia, do mediacji w takich przypadkach zostanie wezwana Rada Duszpasterska.

3.1.4.

Przewodniczący Rady Duszpasterskiej

- (1) Przewodniczącym Rady Duszpasterskiej jest proboszcz jako przewodniczący z urzędu oraz wybrany(-a) przewodniczący(-a). Obydwie osoby są wspólnie odpowiedzialne za organizację posiedzeń i funkcjonowanie organu, a także za reprezentowanie wspólnoty katolików posługujących się innymi językami ojczystymi na zewnątrz. Wybrany(-a) przewodniczący(-a) ma inne prawa i obowiązki opisane w niniejszej ordynacji.
- (2) Rada Duszpasterska wybiera przewodniczącego spośród wybranych przez siebie członków. Ponadto Rada Duszpasterska wybiera jednego lub dwóch zastępców.

Wybrany(-a) przewodniczący(-a) może na stałe przekazać poszczególne zadania jednemu lub obu zastępcom. Rada Duszpasterska potwierdza to w drodze uchwały. W przypadku powołania dwóch zastępców należy również określić, czy zastępcy są upoważnieni do reprezentowania wspólnoty i indywidualnie czy wspólnie oraz jakie prawa i zadania wybranego przewodniczącego przechodzą na którą osobę.

(3) Jeżeli wybrany przewodniczący lub wiceprzewodniczący rezygnuje z pełnienia swojej funkcji, przeprowadza się wybory uzupełniające na ten urząd. Pozostałe urzędy pozostają w wyniku tego nienaruszone. Ma to również zastosowanie w przypadku, gdy wybrany przewodniczący lub wiceprzewodniczący rezygnuje z członkostwa w Radzie.

(4) Wybrany(-a) przewodniczący(-a) może zostać odwołany(-a) ze stanowiska. Głosowanie poprzedza spotkanie mediacyjne, któremu z racji urzędu przewodniczy Proboszcz. Podobnie, po odwołaniu Rady Duszpasterskiej lub wybranego przewodniczącego, musi odbyć się spotkanie mediacyjne z Dziekanem lub jego zastępcą.

Do odwołania wybranego przewodniczącego z urzędu wymagana jest większość dwóch trzecich głosów wszystkich uprawnionych do głosowania członków Rady Duszpasterskiej.

3.1.5.

Skład Rady Duszpasterskiej

(1) Członkami Rady Duszpasterskiej z głosem uprawnionym do podejmowania uchwał są:

1. Proboszcz lub jego zastępcy zgodnie z § 22 Ustroju Parafialnego (niem. KGO),
2. osoba do kontaktów ds. duszpasterskich wyznaczona przez Biskupa dla parafii dla katolików innych języków ojczystych lub przedstawiciel parafii zgodnie z c. 517 § 2 CIC,
3. liczba wybieranych członków odpowiadająca wielkości wspólnoty katolików posługujących się innymi językami ojczystymi (§ 23 niem.

KGO), z których wybierany jest przewodniczący i jego zastępcy przez Radę Duszpasterską.

(2) Członkami Rady Duszpasterskiej z głosem doradczym są:

1. kapłani, diakoni, doradców parafialnych i duszpasterskich oraz asystenci parafialni i duszpastercy wyznaczeni do obsługi katolików posługujących się innymi językami ojczystymi, a także innych pracowników duszpasterskich;
2. dwie osoby z grona młodzieży lub młodych dorosłych (w wieku od 16 do 27 lat), jeśli dwóch kandydatów z tej grupy wiekowej nie zostało jeszcze wybranych do Rady Duszpasterskiej. Jeżeli wybrano tylko jednego kandydata z tej grupy wiekowej, mianuje się kolejnego członka doradzającego. Członkiem(-ami) zostaje(-ą) młoda(-e) osoba(-y) dorosła(-e), która(-e) kandydowała(-y) w wyborach do Rady Duszpasterskiej, a jeśli kandydowała(-y) więcej niż jedna osoba, otrzymała(-y) najwięcej głosów spośród nich. Jeśli nie zgłosi się żadna młoda osoba dorosła, Rada Duszpasterska, w porozumieniu ze wszystkimi grupami młodzieżowymi, wyznaczy dwóch młodych ludzi lub młodych dorosłych ze wspólnoty dla katolików posługujących się innymi językami ojczystymi jako członków doradczych. W miarę możliwości młodzież i młodzi dorośli płci męskiej i żeńskiej powinni być reprezentowani w równym stopniu;
3. przewodniczący komisji eksperckich (§ 37 ust. 2 zd. 4), o ile nie są oni jeszcze członkami Rady Duszpasterskiej.

(3) O tym, którzy członkowie mają być wybrani zgodnie z ust. 1 nr 3, decydują członkowie wspólnoty w głosowaniu powszechnym, bezpośrednim, wolnym, równym i tajnym. Dalsze szczegóły określają przepisy wyborcze (niem. WahlO).

(4) Kandydaci, którzy nie zostali wybrani, mogą być zaproszeni do udziału w posiedzeniach jawnych jako stali uczestnicy z głosem doradczym (patrz § 51 ust. 3 Ustroju Parafialnego (niem. KGO).

3.1.6.

Dalsze postanowienia dotyczące Rady Duszpasterskiej

- (1) Kadencja i zastępcy członków zgodnie z § 24 Ustroju Parafialnego (niem. KGO)
- (2) Uprawnienia do głosowania
Do głosowania uprawnieni są członkowie wspólnot katolików posługujących się innymi językami ojczystymi (niem. GKaM) zgodnie z 2.1.3.2. Przynależności, którzy w dniu wyborów ukończyli 16 lat i należą do wspólnot katolików posługujących się innymi językami ojczystymi (niem. GKaM) od co najmniej trzech miesięcy.
- (3) Cykl wyborczy
Wybory Rady Duszpasterskiej odbywają się w tym samym cyklu co wybory Rady Parafialnej. Przepisy o zarządzeniu parafią stosuje się odpowiednio. W pozostałym zakresie obowiązują przepisy ordynacji wyborów do rad parafialnych i rad duszpasterskich (niem. WahlO).
- (4) Kwalifikacja zgodnie z § 26 Ustroju Parafialnego (niem. KGO), a także 2.1.3.2. Przynależność.
- (5) Wybory lokalne z ustaloną liczbą miejsc. We wspólnotach katolików posługujących się innymi językami ojczystymi, które regularnie odprawiają msze w kilku miejscach, Rada Duszpasterska może podjąć decyzję o przeprowadzeniu wyborów lokalnych z ustaloną liczbą miejsc w ramach najbliższych wyborów. Rada Duszpasterska określa przy tym liczbę miejsc dla każdej lokalizacji, której odprawiana jest msza.
- (6) Powody utrudniania, kwestionowania wyborów, obejmowania funkcji, ogłaszania i statusu prawnego członków zgodnie z § 27-31 Ustroju Parafialnego (niem. KGO).
- (7) Przepisy dotyczące praktycznej pracy w radzie duszpasterskiej, patrz §§ 44 - 56, 59-63 Ustroju Parafialnego (niem. KGO).
Regulacja uzupełniająca do § 56 protokołu: W celu ułatwienia współpracy z innymi organami, treść uchwał jest pisana w języku ojczystym oraz w języku niemieckim i dokumentowana w protokole.
- (8) Przepisy dotyczące pracy w komisjach patrz §§ 34, 37-39 Ustroju Parafialnego (niem. KGO).

(9) Przepisy dotyczące zebrania wspólnotowego patrz § 41-43 Ustroju Parafialnego (niem. KGO).

3.2.

Struktury współpracy

3.2.1.

Udział Rady Parafialnej

Regularne reprezentowanie w Radzie Parafialnej regularnej parafii może odbywać się zgodnie z § 21 ust. 2 nr 3 Ustroju Parafialnego lub zgodnie z § 51 ust. 3 Ustroju Parafialnego (niem. KGO). Przedstawiciele Rady Duszpasterskiej powinni być zapraszani na posiedzenie jako uczestnicy z głosem doradczym we wszystkich konsultacjach i uchwałach, które mogłyby mieć wpływ na parafię katolików posługujących się innymi językami ojczystymi (por. § 51 ust. 1 Ustroju Parafialnego (niem. KGO)). Liczbę przedstawicieli określa Rada Duszpasterska. W tym celu rada duszpasterska ma być informowana o zbliżających się tematach i uchwałach w Rady Parafialnej. To samo dotyczy tematów w Radzie Duszpasterskiej, które dotyczą regularnej parafii.

Rada Parafialna regularnej parafii przynajmniej raz w roku spotyka się z członkami Rady Duszpasterskiej w celu omówienia wspólnych spraw i problemów.

3.2.2.

Udział opieki kościelnej

We wszystkich obradach, które mogą mieć wpływ na budżet parafii, administrator kościelny ma być zapraszany do Rady Duszpasterskiej jako uczestnik doradczy. Administrator kościelny powinien być zapraszany na Radę Duszpasterską przynajmniej raz w roku, zwłaszcza w celu zaplanowania budżetu. W celu zapewnienia skuteczności decyzji Rady Duszpasterskiej (zwłaszcza w zakresie spraw finansowych i personalnych) wskazane jest wcześniejsze wysłanie zaproszeń na Radę Duszpasterską do odpowiedzialnego proboszcza oraz do administratora kościelnego.

3.2.3.

Wspólna komisja jednostki duszpasterskiej

Reprezentacja parafii dla katolików innych języków ojczystych w Komisji Wspólnej jest uregulowana w § 10 Ustroju Parafialnego (niem. KGO).

3.2.4.

Wspólna Rada Parafialna

Reprezentacja wspólnoty katolików posługujących się innymi językami ojczystymi we Wspólnej Radzie Parafialnej jest uregulowana w § 32 ust. 1 nr 3 Ustroju Parafialnego (niem. KGO).

3.2.5.

Rada Dekanatu

Reprezentacja wspólnoty katolików posługujących się innymi językami ojczystymi we Radzie Dekanatu jest uregulowana w § 15 ust. 1 Ustroju Dekanatu (niem. DekO).

3.2.6.

Forum katolików posługujących się innymi językami ojczystymi

W diecezji Rottenburg-Stuttgart powstało forum katolików posługujących się innymi językami ojczystymi, którego celem jest rozwiązywanie problemów katolików innych języków ojczystych. Skład, zadania i mandat są uregulowane w odrębnym zbiorze przepisów.

3.2.7.

Rada Diecezjalna

Reprezentacja wspólnoty katolików posługujących się innymi językami ojczystymi we Radzie Diecezjalnej jest uregulowana w § 2 ust. 1 nr 8 Statutu Rady Diecezjalnej.

4. PERSONEL DUSZPASTERSKI

Podstawowe przemyslenia

Skład zespołów duszpasterskich w duszpasterstwie odpowiada coraz bardziej zróżnicowanemu obrazowi wiernych. Tutaj księża i pracownicy z różnymi doświadczeniami kulturowymi, życiowymi i migracyjnymi współpracują ze sobą w sposób kooperacyjny i partycypacyjny.

To, co dla wielu jest wciąż nowym doświadczeniem, w głęboki sposób odpowiada katolickiemu rozumieniu globalnego Kościoła złożonego z ochrzczonych i bierzmowanych ze wszystkich krajów, języków i kultur. Wymiana darów i talentów między sobą jest cennym wzbogaceniem. Możemy lokalnie wspólnie przeżywać „Kościół globalny”.

Warunkiem powodzenia pracy duszpasterskiej zorientowanej na człowieka i jego indywidualną sytuację jest posiadanie przez pracowników odpowiednich kwalifikacji i przeszkolenia w tym zakresie. Diecezja stara się pozyskać nowych, dobrze wykwalifikowanych duszpasterzy. Wszyscy członkowie personelu są wspierani poprzez dalsze szkolenia i nadzór nad zespołem w rozpoznawaniu i refleksji nad możliwościami i obciążeniami zespołów mieszanych kulturowo oraz ich własnymi działaniami zawodowymi, a także w dobrym wspólnym rozwoju jako zespołu. Chodzi o to, by wszyscy duszpasterze potrafili znaleźć i dać adekwatną odpowiedź na wyzwania międzykulturowe. Podczas rozmieszczenia pracowników zwraca się uwagę na zespoły mieszane, zwłaszcza w jednostkach duszpasterskich, gdzie mieszkający tam wierni mają duży odsetek migracji.

Świadczenie pracowników duszpasterskich jest szczególnie wiarygodne, jeśli jest zasilone osobistym doświadczeniem życia i wiary. Osoby z własnym doświadczeniem migracji – czy to udanej, czy też będącej wynikiem radzenia sobie z trudnymi sytuacjami – mogą być szczególnie pomocne jako „zachęty” dla nowo przybyłych w społecznościach. Jeśli to doświadczenie życiowe znajduje odzwierciedlenie w ścieżce nauki, zawodu i wiary, to tacy pracownicy są w szczególny sposób „ekspertami do spraw migracji” i są odpowiednimi networkerami ze względu na bliskie kontakty w strukturach niemieckich.

Najważniejsze zadania duszpasterzy katolików posługujących się innymi

językami ojczystymi – zarówno księży, diakonów, jak i pracowników etatowych – to²¹:

- bezstronne postrzeganie sytuacji i warunków katolików posługujących się innymi językami ojczystymi, osobiste nawiązywanie kontaktów, jak również gotowość do dawania świadectwa o własnym życiu wiary;
- ochrona tożsamości etnicznej, kulturowej, językowej i obrzędowej katolików posługujących się innymi językami ojczystymi oraz popieranie poszanowania dziedzictwa kulturowego i religijnego katolików posługujących się innymi językami ojczystymi;
- otwartość na inne formy religijne i tradycje kulturowe oraz tworzenie koncepcji realizacji duszpasterstwa dla katolików posługujących się innymi językami ojczystymi;
- inicjowanie spotkań między parafiami a miejscami duszpasterstwa, wspólnotami i parafiami dla katolików posługujących się innymi językami ojczystymi;
- proboszczowie prowadzący i wszyscy pracownicy duszpasterstwa dbają o realizację przepisów i koncepcji Diecezji Rottenburg-Stuttgart oraz celów współpracy duszpasterskiej jednostki duszpasterskiej. Dotyczy to w szczególności obszarów profilaktyki i ochrony dzieci i młodzieży. Animują i towarzyszą parafianom w tej drodze.

4.1.

Rozlokowanie personelu

Dla duszpasterstwa w innych językach ojczystych diecezja zatrudnia etatowych duszpasterzy. Ich rozlokowanie jest uregulowane w diecezjalnym planie zatrudnienia.

Wszyscy duszpasterze zatrudnieni do duszpasterstwa w innych językach ojczystych w placówkach duszpasterskich, wspólnotach czy parafiach są zwykle za-

²¹ Papieska Rada Duszpasterstwa Migrantów i Ludzi w drodze, Instrukcja, *Erga migrantes caritas Christi*, (Miłość Chrystusa do migrantów), komunikaty Stolicy Apostolskiej (red. DBK, Bonn, 2004), nr 78.

trudnieni w jednostce duszpasterskiej. W przyszłości coraz większe znaczenie będzie miało przeplatanie się duszpasterstwa niemieckojęzycznego z duszpasterstwem w innych językach ojczystych. Wyzwanie to jest realizowane poprzez zatrudnienie w parafiach dla katolików posługujących się innymi językami ojczystymi również duszpasterzy do pracy w całej jednostce duszpasterskiej i odwrotnie. Podział procentowy jest zapisany w odpowiednim dekrete o zatrudnieniu i wykazany w planie pracy jednostki duszpasterskiej.

Jeżeli pracownik jest zatrudniony w kilku parafiach katolików posługujących się innymi językami ojczystymi, może regularnie uczestniczyć w zespole duszpasterskim lub komisji wspólnej tylko w jednej jednostce duszpasterskiej. Dalsze szczegóły uregulowane są w opisie pracy.

Nadzór Episkopatu sprawuje Kierownik Wydziału V - Personel duszpasterski. Bezpośredni nadzór nad kapłanami i pracownikami duszpasterskimi, którzy są przydzieleni do tej parafii dla katolików posługujących się innymi językami ojczystymi, z większością ich udziału w pracy, należy do jej kierownika. Dziekan jest odpowiedzialny za nadzór nad dyrektorem. Dotyczy to również księży, którzy należą do wyłączonej wspólnoty religijnej.

4.1.1.

Ksiądz we wspólnotach katolików posługujących się innymi językami ojczystymi

Księża we wspólnotach katolików posługujących się innymi językami ojczystymi pozostają inkardynowani w swojej macierzystej diecezji; członkowie zakonów pozostają członkami swojej wspólnoty zakonnej. Podczas posługi we wspólnotach katolików posługujących się innymi językami ojczystymi, podlegają oni jurysdykcji Biskupa Diecezji Rottenburg-Stuttgart w zakresie prowadzenia swojej posługi i życia kapłańskiego, nawet jeśli należą do wyłączonej z tego obowiązku wspólnoty religijnej.

Na czas posługi w diecezji Rottenburg-Stuttgart księża wspólnot katolików posługujących się innymi językami ojczystymi należą do prezbiteratu diecezji i do kapituły dekanatu miejsca posługi.

Ich kompetencje są związane z osobą i obszarem. W ramach jednostki duszpasterskiej księży parafii katolików posługujących się innymi językami ojczystymi podejmują również obowiązki kapłańskie we wszystkich innych wspólnotach. W dekretach o mianowaniu przyznaje się im niezbędne pełnomocnictwa. Więcej szczegółów wyjaśniono w opisie stanowiska. Katolicy posługujących się innymi językami ojczystymi, którzy mieszkają poza terenem parafii katolików posługujących się innymi językami ojczystymi, mogą również korzystać z opieki duszpasterskiej. Jednak urzędowe pełnomocnictwa udzielania sakramentów należą do proboszcza parafii miejsca zamieszkania.

Kanon obowiązków duszpasterskich proboszcza według cc. 528 i 529 CIC stosuje się bez ograniczeń do proboszczów wszystkich narodowości i grup językowych.

Nosi tytuł proboszcza.

Posiada prawo do udzielania chrztu.

Może udzielać sakramentu bierzmowania w stanie zagrożenia śmiercią.

Posiada zwyczajną jurysdykcję spowiedzi.

Posiada uprawnienia do legalnego wykonywania ceremonii ślubnych w granicach powierzonego mu terytorium, z zastrzeżeniem innych przepisów. Jest on uprawniony do udzielania zgody na zawarcie małżeństwa wyznaniowego, jak również do odstąpienia od zapowiedzi, jeśli spełnione są ku temu ustawowe przesłanki. Możliwa jest subdelegacja w ramach przepisów kanonicznych. Musi sprawdzić, czy posiada pełnomocnictwo obejmujące miejsce zamierzonego zawarcia małżeństwa. W przeciwnym wypadku dysponuje delegacją udzieloną przez miejscowego proboszcza.

W przypadku obywateli hiszpańskich stosuje się następujące rozporządzenie: Ślub kościelny hiszpańskich par bez wcześniejszego ślubu cywilnego jest ważny w niemieckiej i hiszpańskiej sferze prawnej tylko wtedy, gdy udziela go duchowny specjalnie upoważniony przez hiszpańską placówkę dyplomatyczną.

4.1.2.

Przełożony wspólnot katolików posługujących się innymi językami ojczystymi

Z reguły biskup powierza kapłanowi kierowanie wspólnotą katolików posługujących się innymi językami ojczystymi, której terytorium określa dekret ustanowienia. Jego uprawnienia kumulują się z uprawnieniami proboszczów. Prowadzący wspólnotę katolików posługujących się innymi językami ojczystymi ma takie same prawa i obowiązki administratora jak proboszcz. Nie jest on automatycznie rector ecclesiae.

Jest równy wprowadzonemu na urząd proboszczowi.

Jest zobowiązany do wykonywania swoich obowiązków zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Jest on bezpośrednim przełożonym księży i duszpasterzy przydzielonych do tej wspólnoty katolików posługujących się innymi językami ojczystymi zatrudnionych w większości na etatach.

Przewodniczący wspólnej komisji jednostki duszpasterskiej może przekazać przełożonemu wspólnoty katolików posługujących się innymi językami ojczystymi zadanie bezpośredniego przełożonego wszystkich pracowników, których organem zatrudniającym jest regularna parafia (np. sekretarz). Przekazanie uprawnień odbywa się w formie pisemnej.

Przełożony wspólnot katolików posługujących się innymi językami ojczystymi prowadzi ją wraz z Radą Duszpasterską. Wszystkie istotne kwestie i sprawy przedkłada Radzie Duszpasterskiej do dyskusji i decyzji. Kierownictwo wspólnoty jest nastawione na współpracę i partycypowanie.

Jeśli przełożony kieruje dwoma wspólnotami katolików posługujących się innymi językami ojczystymi, może regularnie uczestniczyć w komisjach tylko jednej jednostki duszpasterskiej; to samo dotyczy udziału w Radzie Dekanatu. Określenie to następuje w opisie pracy.

Biskup diecezjalny może wyznaczyć w parafii osobę odpowiedzialną za kontakt duszpasterski z katolikami posługującymi się innymi językami ojczystymi.

Zgodnie z kan. 517 § 2 CIC, biskup diecezjalny ma możliwość powierzenia

ochrzczone i bierzmowane wiernym odpowiedzialnego wykonywania pewnych zadań kierowniczych pod ostateczną odpowiedzialnością kompetentnego kapłana.

4.1.3.

Dalsze regulacje

W zakresie wynagrodzenia, mieszkania i jego wyposażenia, pomieszczeń służbowych, wyposażenia miejsca pracy i dostarczenia materiałów do pracy, zakupu pojazdu, podróży i kosztów przejazdu, prawa do urlopu, doksztalcania się itp. do księży i pracowników duszpasterskich wspólnot katolików posługujących się innymi językami ojczystymi stosuje się te same przepisy, co do księży i pracowników duszpasterskich diecezji. W przypadku członków zakonów stosuje się również przepisy dotyczące zawartych umów o pracę w zakonie.

W przypadku księży katolików posługujących się innymi językami ojczystymi, w odniesieniu do ubezpieczenia zdrowotnego i zaopatrzenia emerytalnego, przed rozpoczęciem służby sprawdzane są ich już istniejące stosunki ubezpieczeniowe i odpowiednio określana jest prawnie należna ochrona podczas ich służby w diecezji Rottenburg-Stuttgart. W zakresie ubezpieczeń społecznych (zdrowotnych, pielęgnacyjnych, wypadkowych) i emerytalnych obowiązują przepisy ustawowe i regulacje szczególne diecezji. W przypadku członków zakonu stosuje się zawarte umowy o pracę w zakonie.

4.2.

Komunikacja

Diecezja ceni sobie dobrą komunikację, wiążące umowy i działanie ukierunkowane na cel. Jest to zadanie wszystkich, a odpowiedzialność za nie spoczywa na etatowych duszpasterzach jednostki duszpasterskiej.

4.2.1.

Na poziomie jednostki duszpasterskiej

Rozmowa służbowa wspólnot katolików posługujących się innymi językami ojczystymi

Pełnoetatowi duszpasterze i pracownicy kościoła wspólnot katolików posługujących się innymi językami ojczystymi spotykają się regularnie, aby ściśle współpracować i omawiać sprawy.

Rada Duszpasterska wspólnot katolików posługujących się innymi językami ojczystymi

Przełożony wspólnot katolików posługujących się innymi językami ojczystymi jest członkiem Rady Duszpasterskiej z głosem decydującym. Do Rady Duszpasterskiej należą z głosem doradczym wszystkie usługi duszpasterskie prowadzone we wspólnocie katolików posługujących się innymi językami ojczystymi.

Zespół duszpasterski jednostki organizacyjnej

Wraz z innymi duszpasterzami wyznaczonymi do sprawowania opieki duszpasterskiej w jednostce duszpasterskiej, duszpasterze wspólnoty katolików posługujących się innymi językami ojczystymi tworzą zespół duszpasterski. Prowadzi ją proboszcz senior danej jednostki duszpasterskiej.

Praca w zespole duszpasterskim jednostki duszpasterskiej jest częścią zadania duszpasterskiego. Jeżeli pracownik jest zatrudniony w kilku parafiach katolików posługujących się innymi językami ojczystymi, może regularnie uczestniczyć w zespole duszpasterskim tylko w jednej jednostce duszpasterskiej. Więcej

szczegółów określono w opisie stanowiska. W zespołach duszpasterskich pozostałych jednostek duszpasterskich uczestniczy z głosem doradczym na życzenie.

Wspólna komisja jednostki duszpasterskiej

Kapłani i duszpasterze są członkami doradczymi wspólnej komisji jednostki duszpasterskiej.

Praca w komisji wspólnej jednostki duszpasterskiej jest częścią zadania duszpasterskiego. Jeżeli pracownik jest zatrudniony w kilku wspólnotach katolików posługujących się innymi językami ojczystymi, może regularnie uczestniczyć w komisji wspólnej tylko w jednej jednostce duszpasterskiej. Więcej szczegółów określono w opisie stanowiska. W komisjach wspólnych pozostałych jednostek duszpasterskich uczestniczy z głosem doradczym na życzenie.

4.2.2.

Na poziomie dekanatu

Konferencja dekanalna i konferencja przełożonych proboszczów

Duszpasterze wszystkich wspólnot katolików posługujących się innymi językami ojczystymi są członkami konferencji dekanatu miejsca ich posługi, przełożeni wspólnot katolików posługujących się innymi językami ojczystymi są dodatkowo członkami konferencji duszpasterzy prowadzących. Uczestnictwo jest obowiązkowe.

W wyborach dziekana czynne prawo wyborcze mają wszyscy kapłani i diakoni czynni w dekanacie z przynajmniej połową zadań duszpasterskich; przełożeni parafii dla katolików innych języków ojczystych w dekanacie miejsca ich posługi mają czynne i bierne prawo wyborcze.

4.2.3.

Na poziomie diecezji

Konferencje diecezjalne

Powołano do życia konferencje diecezjalne dla księży i duszpasterzy w celu wymiany poglądów na tematy duszpasterskie. W razie potrzeby mogą one spotykać się oddzielnie według grup językowych.

Omówione są tam wszystkie ważne kwestie dotyczące duszpasterstwa w innych językach ojczystych.

Uczestnictwo jest obowiązkowe we wszystkich posługach duszpasterskich we wspólnotach katolików posługujących się innymi językami ojczystymi.

Zwykle spotykają się dwa razy w roku.

Kapłani i duszpasterze z danej konferencji diecezjalnej wybierają ze swoich szeregów rzecznika i trzech przedstawicieli; przynajmniej jeden kapłan i jeden duszpasterz powinien być reprezentowany. Prelegentem jest przewodniczący danej konferencji diecezjalnej.

Zadaniami prelegentów są:

- Przygotowanie i prowadzenie poszczególnych konferencji diecezjalnych,
- Wymiana w zakresie wszystkich ważnych zagadnień duszpasterskich w innych językach ojczystych danej grupy językowej,
- Grupa dyskusyjna na tematy związane z kierownictwem diecezji.

Krąg prelegentów

Krąg prelegentów tworzą zarówno prelegenci konferencji diecezjalnych, jak i przedstawiciele Ordynariatu Episkopatu, którzy bliżej zajmują się kwestiami duszpasterstwa w innych językach ojczystych. Moderatorem jest odpowiedzialny za to Wydział Główny IV - Koncepcja Duszpasterska. Prace kręgu prelegentów reguluje zbiór przepisów.

Reprezentacja w Radzie Kapłańskiej

Księża katolików posługujących się innymi językami obcymi wybierają ze swego

grona dwóch przedstawicieli z prawem głosu do Rady Kapłańskiej. Obaj przedstawiciele są więc jednocześnie uprawnionymi do głosowania członkami Rady Diecezjalnej (§ 2 ust. 1 nr 3 Statutów dla Diecezjalnej Rady Kapłańskiej).

Reprezentacja w Konferencji Dziekanów

Członkami Konferencji Dziekanów są trzej prelegenci Konferencji Diecezjalnych. Jeżeli nie mogą oni uczestniczyć w obradach, są reprezentowani przez swoich zastępców.

4.2.4.

Na poziomie Konferencji Episkopatu Niemiec

Ponadto należy pielęgnować relacje z delegacjami krajowymi i delegatami. Wspierana jest wspólna wymiana zdań, udział w konferencjach, imprezach, doszkalać, rekolekcje, a także aktywny udział w komisjach.

4.3.

Rozwój zasobów ludzkich

4.3.1.

Profil wymagań

Podstawowym warunkiem zatrudnienia w diecezji Rottenburg-Stuttgart są udowodnione kompetencje teologiczne, duchowe i duszpasterskie poprzez kwalifikowane studia teologiczne i praktykę duszpasterską. W miarę możliwości uznawane są egzaminy parafialne.

Oczekiwane są następujące postawy i kompetencje:

- Gotowość do pracy w zespole wspólnoty katolików posługujących się innymi językami ojczystymi i jednostki duszpasterskiej (umiejętność pracy w zespole),
- dobra znajomość języka niemieckiego i odpowiedniego języka ojczystego (warunkiem zatrudnienia jest znajomość języka niemieckiego zgodnie z wymogiem Republiki Federalnej Niemiec dla kapelanów zagranicznych),

- kompetencje międzykulturowe,
- znajomość i realizacja przepisów i pojęć obowiązujących w diecezji Rottenburg-Stuttgart,
- gotowość do sprawowania opieki duszpasterskiej także nad katolikami z innych grup językowych.

4.3.2.

Rekrutacja i selekcja

a) *Personel diecezjalny*

Siła różnorodności znajduje odzwierciedlenie w (przyszłej) kadrze duszpasterskiej diecezji Rottenburg-Stuttgart. Poniższe punkty sprzyjają tej różnorodności:

- Posługi duszpasterstwa, zwłaszcza profil zawodowy asystenta duszpasterskiego, asystenta parafialnego, są dla młodych katolików innych języków ojczystych atrakcyjną propozycją realizacji swojego chrześcijaństwa w zawodzie. Diecezja zapewnia łatwo dostępną informację o profilach stanowisk pracy.
- Swoboda przemieszczania się w ramach Unii Europejskiej oraz możliwość uzyskania zezwolenia na pobyt w celu studiowania i wykonywania zawodu przez osoby z krajów trzecich umożliwiają również osobom z zagranicy studiowanie teologii w Niemczech.
- Diecezja Rottenburg-Stuttgart utrzymuje kontakty z zagranicznymi uniwersytetami poprzez Dyrektora Krajowego i Delegatów Krajowych oraz ułatwia wzajemne wymiany studentów w połączeniu z praktykami duszpasterskimi.
- Wydział Główny I - Wychowanie zwraca się w szczególności do młodych katolików posługujących się innymi językami ojczystymi w kraju i za granicą i towarzyszy im swoją ofertą w zakresie duszpasterstwa w krajach niemieckojęzycznych oraz w parafiach dla katolików posługujących się innymi językami ojczystymi. Celem jest przyjęcie do programu kształcenia dla duszpasterzy w diecezji.

Uznawane są zagraniczne stopnie naukowe kandydatów; w razie potrzeby studia uzupełniające są realizowane w Niemczech.

Katolicy posługujący się innymi językami ojczystymi są również równi Niemcom w drodze do diakonatu stałego. W przypadku chrześcijan unickich wymagane jest pozwolenie Stolicy Apostolskiej i diecezji macierzystej.

b) *Personel z diecezji pochodzenia lub zgromadzeń zakonnych*

Innym sposobem obsadzania stanowisk w parafiach dla katolików posługujących się innymi językami ojczystymi jest zaangażowanie:

- delegat krajowy / przedstawiciel danej narodowości lub grupy językowej wyznaczony przez Konferencję Episkopatu Niemiec,
- koordynator krajowy Kościoła w ojczyźnie,
- krajowy dyrektor duszpasterstwa Konferencji Episkopatu Niemiec ds. cudzoziemców.
- Te służby również są wyznaczane przez biskupa.

4.3.3.

Przydzielenie stanowiska

Przydzielenia stanowiska zostanie ogłoszone w dzienniku urzędowym.

Osoba odpowiedzialna za personel w Wydziale Głównym V - Personel Duszpasterski koordynuje sprawę wakatu z odpowiedzialnym dziekanem i Dyrektorem Krajowym Konferencji Episkopatu. Mianowania dokonuje biskup diecezji Rottenburg-Stuttgart.

4.3.4.

Wprowadzanie nowych pracowników

Wszyscy nowi duszpasterze mający udział w duszpasterstwie w innym języku ojczystym muszą wziąć udział w spotkaniach wprowadzających.

Cele:

- Poznanie diecezji Rottenburg-Stuttgart.
- Poznanie wytycznych i koncepcji duszpasterskich, a następnie zgodnie z nimi działanie.

- Poznanie i stosowanie specyficznych koncepcji duszpasterstwa w innych językach ojczystych w diecezji Rottenburg-Stuttgart.
- Towarzystwo w dochodzeniu i rozwijaniu spójnej tożsamości osobistej i zawodowej.
- Współpraca w pracy duszpasterskiej w jednostce duszpasterskiej, a także dobra współpraca pracowników etatowych i wolontariuszy.

Wsparcie finansowe jest dostępne dla nabycia lub poprawy umiejętności językowych w języku niemieckim lub innym języku ojczystym, dla uzyskania prawa jazdy i dla innych możliwości uczestnictwa.

Wydział Główny V - Personel duszpasterski i Wydział Główny I - Formacja oraz Instytut Kształcenia Ustawicznego i Doskonalenia Zawodowego ściśle współpracują w zakresie kursów wstępnych.

4.3.5.

Dokształcanie i doskonalenie zawodowe, rekoлекcje

Wydział Główny V - Personel duszpasterski zaprasza na coroczną konferencję. Służy to wewnętrznemu dokształcaniu duszpasterzy i księży wspólnot katolików posługujących się innymi językami ojczystymi i jest dla nich i jest dla nich obowiązkowe. W dorocznej konferencji mogą wziąć udział duszpasterze z jednostek duszpasterskich, w których znajdują się parafie katolików posługujących się innymi językami ojczystymi, duszpasterze z miejsc duszpasterskich, a także wspólnoty katolików posługujących się innymi językami ojczystymi oraz osoby zainteresowane daną tematyką.

Każdy pracownik uczestniczy co roku w szkoleniu.

Obowiązują ogólne przepisy dla pracowników: pięć dni urlopu okolicznościowego za udział w szkoleniu oraz dodatkowe dni za udział w rekoлекcjach. Istnieje możliwość dofinansowania opłat za kurs oraz proporcjonalnego zwrotu kosztów podróży. Te dni liczą się dodatkowo do obowiązkowych ofert Ordynariatu Episkopatu lub Delegatów Krajowych.

Dalsze działania w zakresie rozwoju personelu mogą zostać zasugerowane i uzgodnione podczas rocznej rozmowy oceniającej.

4.3.6.

Przeniesienie - wykluczenie

Ogólne przepisy dotyczą pracowników duszpasterskich diecezji Rottenburg-Stuttgart.

W przypadku pracowników z diecezji lub zakonów pochodzenia, Ordynariat Episkopatu przed przeniesieniem ich w obrębie diecezji wyjaśnia sprawę w odpowiednim czasie z zainteresowanym kapłanem, odpowiedzialnym dziekanem, przewodniczącym wspólnej komisji jednostki duszpasterskiej oraz koordynatorem odpowiedzialnym za daną narodowość lub grupę językową. Zostanie poinformowany dyrektor krajowy. Jeśli kierownictwo zakonu zamierza przenieść członków zakonu, którzy są w służbie diecezji Rottenburg-Stuttgart, należy poinformować kierownictwo diecezjalne co najmniej 3 miesiące przed planowanym przeniesieniem, zgodnie z umową o pracę w zakonie.

O zwolnieniu z posługi w diecezji Rottenburg-Stuttgart należy wystąpić do biskupa z co najmniej 3-miesięcznym wyprzedzeniem ze strony własnego ordynariusza, jak również koordynatora krajowego. O złożonym wniosku informuje się dziekana i przewodniczącego komisji wspólnej.

W przypadku, gdy emerytem ma być kapłan z krajów pochodzenia, wymagane jest pisemne potwierdzenie własnego ordynariusza. Należy o tym poinformować kierownictwo diecezji z odpowiednim wyprzedzeniem, co najmniej 6 miesięcy przed przejściem księdza na emeryturę. Następnie sprawdza, czy ksiądz nabył uprawnienia do emerytury i informuje zainteresowanego księdza o przewidywanej wysokości świadczenia emerytalnego.

Przed zwolnieniem na wniosek biskupa diecezji Rottenburg-Stuttgart odbywa się przesłuchanie z udziałem zainteresowanego kapłana, bezpośredniego przełożonego i koordynatora odpowiedzialnego za tę narodowość lub grupę językową. Informuje o tym własny ordynariusz.

5. ZARZĄDZANIE

Wyżej wymienione wspólnoty, miejsca duszpasterskie i parafie dla katolików innych języków ojczystych są administrowane przez miejscową parafię jako osobę prawną. Dla miejsc i wspólnot duszpasterskich jest to parafia, w której kościele odprawiane są nabożeństwa. W przypadku parafii dla katolików posługujących się innymi językami ojczystymi jest to parafia, która w dekrecie ustanowienia została wyznaczona jako siedziba i sponsor.

5.1.

Placówki duszpasterskie – finanse i przestrzenie

- (1) Sprawowanie liturgii powinno być możliwe w miejscu kultu znajdującym się w najbliższej okolicy.
- (2) Oddelegowany duszpasterz otrzymuje budżet duszpasterski i zwrot kosztów podróży, które należy rozliczyć z Ordynariatem Episkopatu.
- (3) Ofiary zebrane podczas nabożeństw wspólnotowych trafiają na konto miejscowej parafii. Ofiary pobierane są z tego zgodnie z planem ofiar.
- (4) Placówki duszpasterskie korzystają ze wszystkich pomieszczeń w miejscu kultu według tych samych zasad, co inne grupy wspólnotowe.

5.2.

Wspólnoty – finanse i przestrzenie

- (1) Sprawowanie liturgii umożliwia się w parafii, która wystąpiła o uznanie jej za wspólnotę.
- (2) Parafia otrzymuje dotację z diecezji, jeżeli przynajmniej taką samą kwotę udostępnia dekanat. Dotacja ma być zarządzana w taki sam sposób jak alokacja na infrastrukturę we wspólnotach katolików posługujących się innymi językami ojczystymi.

- (3) Jeśli punkt (2) zostanie zrealizowany, parafia otrzyma budżet duszpasterski dla wspólnoty. Budżet duszpasterski ma być wykorzystywany i zarządzany analogicznie do podstawowego wyposażenia wspólnoty katolików posługujących się innymi językami ojczystymi.
W budżecie parafii prowadzi się centra budżetowe lub centra kosztów. Tu zarządza się dochodami (budżet duszpasterski, darowizny, pozostałe zbiórki) i wydatkami.
- (4) Ofiary zebrane podczas nabożeństw wspólnotowych trafiają na konto miejscowej parafii. Ofiary pobierane są z tego zgodnie z planem ofiar.
- (5) Wspólnoty korzystają ze wszystkich pomieszczeń według tych samych zasad, co inne grupy wspólnotowe.

5.3.

Parafie katolików posługujących się innymi językami ojczystymi

Administracja parafii katolików posługujących się innymi językami ojczystymi odbywa się za pośrednictwem parafii, która w dekrecie ustanowienia jest wpisana jako siedziba i sponsor. Działa to jako osoba prawa publicznego. Administracja podlega przepisom obowiązującym wszystkie parafie. Czynności prawne, takie jak zatrudnianie pracowników, odbywają się za pośrednictwem parafii, a więc poprzez umocowane w niej organy decyzyjne. Taka parafia nazywana jest parafią regularną.

5.3.1.

Niezależne zarządzanie

Parafia regularna sprawuje opiekę i działa w porozumieniu ze wspólnotą katolików posługujących się innym językiem ojczystym.

Obie gminy przestrzegają przy tym obowiązujących przepisów (np. niem. HKO, niem. KGO, niem. AVO-DRS) i procedur przedstawionych w podręczniku organizacyjnym.

5.3.2.

Finanse

Przydział środków na dofinansowanie kosztów wyposażenia podstawowego i infrastruktury odbywa się zgodnie z decyzją Rady Diecezjalnej. Korekty dokonuje się zgodnie z aktualizacją kluczowych danych dotyczących kosztów osobowych i rzeczowych w budżecie diecezji.

Alokacje na podstawowe wyposażenie i przydział infrastruktury są dokonywane w zależności od wielkości wspólnoty katolików posługujących się innymi językami ojczystymi.

Jeżeli przydział dla parafii dla katolików posługujących się innymi językami ojczystymi zostanie zmniejszony z powodu spadku liczby katolików, przynajmniej jej połowę różnicy jako rekompensatę finansową na okres dwóch lat.

(1) *Wyposażenie podstawowe*

Wspólnota katolików posługujących się innymi językami ojczystymi otrzymuje przydział finansowy, zwany funduszem podstawowym, na realizację podstawowych zadań duszpasterskich.

Rada Duszpasterska decyduje o wykorzystaniu tej podstawowej dotacji, jak również o dalszych dochodach (skład członków z prawem głosu patrz 3.1.5). Rada Duszpasterska wnosi swoją decyzję do planowania budżetu regularnej parafii.

Podstawowe wyposażenie finansuje:

- wydatki na zadania duszpasterskie, opiekę nad duszpasterzami i kultem,
- media,
- wydatki na działalność gospodarczą,
- opłaty za transport przesyłek,
- dodatki i opłaty w ramach obowiązujących przepisów.

Odmienne ustalenia są możliwe w porozumieniu między miejscową parafią a wspólnotą katolików posługujących się innymi językami ojczystymi.

W budżecie jednostki samorządu terytorialnego dochody i wydatki prowadzone są na jednym ośrodku kosztów. Płatności dokonuje się za pośrednictwem kasy regularnej parafii.

Można udzielać zaliczki do ręki.

Dowody przychodów i wydatków muszą być zawarte w rocznym sprawozdaniu finansowym parafii.

W przypadku poniesienia mniejszych wydatków niż planowane, można utworzyć rezerwę celową na dochody. Ma to być wykorzystane na wypadek przyszłych niedoborów.

(2) *Przydział infrastrukturalny*

Regularna parafia otrzymuje od diecezji przydział, zwany przydziałem infrastrukturalnym, na poniesione dodatkowe koszty infrastruktury.

Przydział infrastrukturalny finansuje:

- koszty powierzchni (pomocnicze) dla kościoła, pomieszczeń socjalnych, biur,
- koszty wyposażenia biura parafialnego,
- utrzymanie i konserwacja urządzeń technicznych biura parafialnego,
- koszty osobowe pozostałych, niepastoralnych, pracowników (np. sekretarka),
- Rekompensata z innymi parafiami w przypadku korzystania przez wspólnotę katolików posługujących się innymi językami ojczystymi z kościoła i pomieszczeń tam się znajdujących.

Zapewnienie realizacji szczególnych potrzeb wspólnoty katolików posługującej się innymi językami ojczystymi w zakresie kancelarii parafialnych.

Przydział na infrastrukturę powinien być zarządzany jako kolejny dochód podatkowy obok dochodu z podatku kościelnego w regularnej parafii.

(3) *Ofiary i intencje mszalne*

Ofiary i intencje mszalne są zbierane przez parafie zgodnie z obowiązującymi przepisami.

5.3.3.

Pozostały personel

Parafia jest organem powołującym, Rada Duszpasterska wspólnoty katolików posługujących się innymi językami ojczystymi przedstawia potrzeby kadrowe, parafia wspiera realizację (podjęcie decyzji, możliwości finansowe, złożenie wniosku) i dokonuje nominacji zgodnie z Ustrojem Parafialnym (niem. KGO). Należy przestrzegać obowiązujących wytycznych, np. niem. HKO, niem. KGO, wytyczne dotyczące wynagradzania wolontariuszy, niem. AVO-DRS; obliczanie czasu posługi dla zakrystianów, opiekunów, personelu sprzątającego i muzyków kościelnych.

Koszty osobowe są finansowane z przydziału na infrastrukturę.

Należy dążyć do ścisłej współpracy z innymi pracownikami regularnej parafii i jednostki duszpasterskiej.

Zgodnie z § 39 Ustroju Parafialnego (niem. KGO), Rada Parafialna może przekazać uprawnienia do wydawania zarządzeń etatowym pracownikom wspólnoty katolików posługujących się innymi językami ojczystymi. Proboszcz parafii, w której znajduje się kościół jest przełożonym wszystkich pracowników parafii zgodnie z § 64 ust. 2 Ustroju Parafialnego (niem. KGO). Zgodnie z § 64 ust. 3 zd. 1 Ustroju Parafialnego (niem. KGO) może on - bez uszczerbku dla swojej ostatecznej odpowiedzialności – przekazać zadania jako przełożony pracownikom parafii lub innym odpowiednim osobom, na przykład kierownikowi parafii dla katolików posługujących się innymi językami ojczystymi.

Delegacja zadań jest udzielana na piśmie przez proboszcza po konsultacji z Radą Parafialną/PaR i po rozmowie z zainteresowanymi osobami.

5.3.4.

Pomieszczenia

Na podstawie wiążących pisemnych umów kościoły, kaplice, sale i biura parafialne oraz związana z nimi infrastruktura są udostępniane parafiom dla katolików posługujących się innymi językami ojczystymi zgodnie z uznanymi diecezjalnymi kryteriami potrzeb oraz zgodnie z obowiązującymi przepisami, a także w miarę możliwości na terenie danej parafii. Przegląd umowy odbywa się sezonowo.

Parafia lokalna, wspólnota(-y) katolików posługujących się innymi językami ojczystymi i pozostałe parafie jednostki duszpasterskiej uzgadniają sposób wykorzystania pomieszczeń w jednostce duszpasterskiej.

Kościoły parafii mogą być nieodpłatnie udostępniane katolikom posługującym się innymi językami ojczystymi. Pozostałe pomieszczenia udostępnia się im na takich samych zasadach jak innym grupom w parafii.

5.3.5.

Prowadzenie akt kościelnych

Zasadniczo obowiązuje reguła: Czynność urzędowa jest rejestrowana z numerem w kancelarii parafialnej parafii, na terenie której dokonano czynności urzędowej. Dotyczy to w szczególności chrztów, bierzmowań i zawierania małżeństw w formie katolickiej. Dalsze rejestracje dokonywane są zgodnie ze zwykłymi wytycznymi przez kancelarię parafialną z numerem, w której zarejestrowany został kościelny akt urzędowy. Ponadto w parafiach katolików posługujących się innymi językami ojczystymi obowiązuje²²:

- Chrzty *bez numeru* wpisuje proboszcz parafii dla katolików posługujących się innymi językami ojczystymi do własnej księgi chrztów, z adnotacją, w której kancelarii parafialnej dokonano wpisu z *numerem*. Świadectwa chrztu wydaje tylko kancelaria parafialna tej parafii, w której księgach chrzest jest wpisany z numerem.

²² Por. KABI 2009, nr , s. 224-225, Księgowość kościelna w parafiach i parafiach dla katolików posługujących się innymi językami ojczystymi, Rottenburg 2009.

- Bierzmowania *bez numeru* proboszcz parafii katolików posługujących się innymi językami ojczystymi wpisuje do własnego rejestru bierzmowań, z adnotacją, w której kancelarii parafialnej dokonano wpisu z *numerem*.
- Śluby *bez numeru* wpisuje proboszcz parafii dla katolików posługujących się innymi językami ojczystymi do własnej księgi ślubów, z adnotacją, w której kancelarii parafialnej dokonano wpisu z numerem. Świadectwa ślubu wydaje tylko kancelaria parafialna tej parafii, w której księgach ślub jest wpisany z numerem.

5.3.6.

Używanie pieczęci

Przełożony wspólnoty katolików posługujących się innymi językami ojczystymi jest uprawniony do używania pieczęci tylko za zgodą Ordynariatu Episkopatu i w przypadku certyfikacji na podstawie prawa kanonicznego. Pieczęci używa się zgodnie z obowiązującym dekretem o pieczęciach we wspólnotach katolików posługujących się innymi językami ojczystymi (KABI 2022, nr 13, s. 437 i nast.).

5.3.7.

Prowadzenie rejestrów i ewidencji

Dokumenty parafii dla katolików posługujących się innymi językami ojczystymi mają być zarządzane i przechowywane w osobnym rejestrze zgodnie z Regulaminu Archiwum Kościelnego (niem. KAO)²³ i wykazem akt²⁴. Stosowanie przepisów Regulaminu Archiwum Kościelnego i wykazu akt jest wiążące. Wszystkie nieużywane już dokumenty należy zanieść do archiwum gminy, w której się znajdują, i przechowywać oddzielnie; należy to zrobić najpóźniej po 30 latach (zob. § 6 ust. 2 niem. KAO).

Akta i księgi kościelne rozwiązanych misji, w których utworzono parafię kato-

²³ Zarządzenie o przeglądaniu i wykorzystaniu Archiwów Kościoła Katolickiego (niem. Kirchliche Archivordnung - KAO), z późniejszymi zmianami.

²⁴ Wykaz akt rejestrów parafii, innych urzędów duszpasterskich i administracyjnych diecezji Rottenburg-Stuttgart (wykaz akt parafialnych), z późniejszymi zmianami.

lików posługujących się innymi językami ojczystymi, przekazuje się do nowej wspólnoty jako instytucji sukcesyjnej. W tym przypadku zaświadczenia są wystawiane przez parafie katolików posługujących się innymi językami ojczystymi. Akta i księgi kościelne rozwiązanych misji bez instytucji sukcesyjnych na miejscu przekazuje się do archiwum diecezjalnego. Przejmuje ono zadania związane z sukcesją.

**6.
DROGI SKŁADANIA SKARG W
STRUKTURACH DUSZPASTERSTWA W
INNYCH JĘZYKACH OJCZYSTYCH**

Od decyzji i zarządzeń w zakresie nadzoru Dziekana miejscowe organy kościelne mogą wnieść odwołanie do Nadzoru Biskupiego (§ 87 Ustroju Parafialnego (niem. KGO)) w terminie jednego miesiąca od ich otrzymania.

Odwołania od decyzji i zarządzeń Nadzoru Biskupiego można składać do Biskupa. Wniosek musi zostać złożony w terminie jednego miesiąca od doręczenia decyzji w sprawie odwołania.

Powyższe odwołania mają skutek wstrzymujący. Skutek wstrzymujący może zostać oddalony, jeśli natychmiastowa realizacja leży w nadrzędnym interesie parafii lub jeśli z braku natychmiastowej realizacji mogłyby wyniknąć niekorzystne dla kościoła skutki. Decyzję o odmowie skutku wstrzymującego podejmuje Nadzór Biskupi w przypadku § 90 Ustroju Parafialnego, i biskup w przypadku § 91 Ustroju Parafialnego.

**7.
OBOWIĄZKI I NADZÓR BISKUPI
NAD DUSZPASTERSTWEM W INNYCH
JĘZYKACH OJCZYSTYCH**

Nadzór nad parafiami dla katolików innych języków ojczystych dotyczący §§ 3, 5 do 7, 11, 12, 14 i 15 Ustroju Parafialnego ma dziekan zgodnie z § 84 Ustroju Parafialnego (niem. KGO).

Diekan niezwłocznie informuje przełożonego Biskupa (§ 87 Ustroju Parafialnego (niem. KGO)) o podjętych przez miejscowe organy kościelne środkach, które mogą zaszkodzić życiu Kościoła, miejscowemu majątkowi kościelnemu lub innym interesom kościelnym albo które są sprzeczne z obowiązującym prawem.

W przypadku bezpośredniego zagrożenia diekan niezwłocznie podejmuje odpowiednie środki. W razie potrzeby jest on również upoważniony do przeprowadzania audytów kasowych w urzędach kościelnych.

Nadzór Biskupi wykonuje w imieniu Biskupa Diecezji Rottenburg-Stuttgart prawa i obowiązki nadzorcze zgodnie z niniejszym porządkiem oraz zgodnie z obowiązującym prawem kościelnym i państwowym.

Nadzór Biskupi należy rozumieć jako nadzór prawny i merytoryczny. Przy wykonywaniu nadzoru należy przestrzegać zasady pomocniczości.

Ponadto Nadzór Biskupi ma prawo działać w kierunku takiego zarządzania majątkiem, które jest zgodne z misją i zadaniami parafii katolików posługujących się innymi językami ojczystymi. W tym celu może żądać informacji i dokumentów, a w razie potrzeby uzyskać je na koszt podmiotów naruszających przepisy.

W przypadku uporczywej odmowy zastosowania się przez miejscowe organy kościelne do zarządzeń wydanych zgodnie z powyższymi przepisami, Nadzór Biskupi jest uprawniony do podjęcia działań zmierzających ku zastąpieniu.

Ponadto §§ 88-89 Ustroju Parafialnego (niem. KGO) stosuje się odpowiednio.

**8.
DALSZY KROKI DRODZE KU CORAZ
WIĘKSZEMU ZNACZENIU SŁOWA MY**

Obecne wskazania i wytyczne duszpasterstwa międzykulturowego intensywnie opisują struktury duszpasterstwa w innych językach ojczystych. Aby osiągnąć wspólne duszpasterstwo międzykulturowe, potrzebne są dalsze kroki na poziomie diecezji, parafii i instytucji, ale także na poziomie ludzkim.

Na poziomie ludzkim

- Katolicy wszystkich języków ojczystych mają ze sobą kontakt, znają się i cenią.
- Znane i dozwolone są różne formy praktyk religijnych.
- Żyjemy i dzielimy się naszymi duchowymi źródłami. Interakcję cechuje szacunek i wzajemne zainteresowanie.

Na poziomie parafii i jednostki duszpasterskiej

- Istniejące przestrzenie spotkań i wymiany opinii są wykorzystywane lub tworzone po to, aby umożliwić katolikom wszystkich języków ojczystych spotkanie i wzajemne poznanie się.
- Praca duszpasterska jednostki duszpasterskiej jest zorientowana na świat życia i potrzeby. Tematy katolików posługujących się innymi językami ojczystymi są traktowane równorzędnie.
- Jeśli istnieje placówka duszpasterstwa, wspólnota lub parafia dla katolików posługujących się innymi językami ojczystymi, jest ono reprezentowane na zewnątrz jako część parafii, na przykład na stronie głównej, w danych kontaktowych zespołu duszpasterskiego, itp...
- Media jednostki duszpasterskiej są tak zaprojektowane, aby wszyscy wierni mieli łatwy dostęp do nich i znajdujących się tam informacji.
- Jednostka duszpasterska ma koncepcję podejścia do nowicjuszy/nowych imigrantów.
- Zespół duszpasterski wspólnie wypracowuje cele duszpasterskie i czuwa nad ich realizacją.
- Komitety powinny odzwierciedlać skład społeczności pod względem wieku, płci i pochodzenia członków.

Na poziomie dekanatu

- Istniejące przestrzenie spotkań i wymiany opinii są wykorzystywane lub tworzone po to, aby umożliwić katolikom wszystkich języków ojczystych spotkanie i wzajemne poznanie się.
- Ogląd na wszystkich znajduje odzwierciedlenie w ofertach oferowanych przez instytucje dekanatu.
- Gremia są odzwierciedleniem składu dekanatu pod względem wieku, płci, a także pochodzenia członków.
- Dekanat wspiera zgromadzenia w realizacji tej wytycznej i dyrektywy.
- Zachęca kapelanów do angażowania się w międzykulturowe projekty duszpasterskie.

Na poziomie diecezji

- Diecezja stoi za ideą otwarcia międzykulturowego i ożywia ją w swoich instytucjach.
- Gremia są odzwierciedleniem składu w diecezji względem wieku, płci, a także pochodzenia członków.
- Diecezja zapewnia swoim pracownikom na wszystkich poziomach doświadczenia związane z nauką międzykulturową.
- Diecezja opracowuje ukierunkowane szkolenia z zakresu kompetencji międzykulturowych dla radnych i prowadzi je we współpracy z dekanatami.
- Pełny ogląd jest widoczny w obsadzie kadrowej, także na szczeblu kierowniczym. Tam, gdzie wymaga to specjalnego wsparcia, jest ono zapewnione.
- Pełny ogląd znajduje odzwierciedlenie w mediach diecezjalnych i w sprawozdawczości diecezjalnej.
- Ze strony diecezji istnieją znaki i momenty tworzące tożsamość, które wia rygodnie wyrażają jedność w różnorodności zarówno w wymiarze wewnętrznym, jak i zewnętrznym.

Zachęca się wszystkich odpowiedzialnych na różnych szczeblach diecezji do odważnego podjęcia powyższych kroków.

Modlitwa końcowa:

Panie i Ojcze ludzkości,
stworzyłeś wszystkie istoty ludzkie z równą godnością.
Wlej w nasze serca ducha braterstwa.
Obudź w nas pragnienie nowego rodzaju spotkania,
pragnienie dialogu, sprawiedliwości i pokoju.
Zachęć nas do budowania lepszej wspólnoty w każdym miejscu
i bardziej ludzkiego świata
bez głodu i ubóstwa, bez przemocy i wojny.
Spraw, by nasze serce
stało się otwarte dla wszystkich ludów i narodów ziemi,
abyśmy mogli rozpoznać to, co dobre i piękne,
które w nich zasiałeś,
abyśmy mogli nawiązać bliższe więzi
zjednoczeni w nadziei i we wspólnych celach. Amen.²⁵

²⁵ Papież Franciszek, Fratelli Tutti, n. 287, Komunikaty Stolicy Apostolskiej (red. DBK, Bonn, 2020), s. 182.

Spis skrótów

AVO-DRS	Zasady umów o pracę w diecezji Rottenburg-Stuttgart
CIC	Codex Iuris Canonici z 1983 r
DekO	Ordynacja dla dekanatów
EMCC	Erga migrantes caritas Christi 2004
GKaM	Parafia katolików posługujących się innymi językami ojczystymi
GS	Gaudium et Spes - Konstytucja duszpasterska II. Soboru Watykańskiego:
HKO	Przepisy budżetowe i finansowe dla kościelnych lokalnych osób prawnych i dekanatów (związków dekanalnych) w diecezji Rottenburg-Stuttgart
KG	Parafia
KGO	Ustrój parafii i lokalnych fundacji kościelnych, ustrój Parafii (niem. KGO)
KGR	Rada Parafialna
LG	Lumen Gentium - Konstytucja dogmatyczna II. Soboru Watykańskiego:
PaR	Rada Duszpasterska
PMC	Pastoralis Migratorum cura 1969
SE	Jednostka opieki duszpasterskiej
WahIO	Ordynacja wyborów do Rad Gmin Kościelnych i Rad Duszpasterskich – ordynacja wyborcza

Wszystkie cytaty biblijne pochodzą z pojedynczych tłumaczeń.

